

สุสานแห่งความศรัทธา
Faithful's graveyerd

ธวัชชัย ภูมิเมฆ

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์ วิทยาลัยเพาะช่าง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ปีการศึกษา 2561

สุสานแห่งความศรัทธา

ธวัชชัย ภูมิเมฆ

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์ วิทยาลัยเพาะช่าง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ปีการศึกษา 2561

Faithful's graveyard

Thawatchai Phumeemak

The Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
For Bachelor Degree of Fine Arts Major in Graphic Arts
Department of Fine Art POH CHANG ACADEMY OF ARTS
Rajamangala University of Technology Rattanakosin

2018

หัวข้อเรื่อง	สุสานแห่งความศรัทธา
นักศึกษา	นายธวัชชัย ภูมิเมฆ
รหัสนักศึกษา	4571070841135
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์เบญจมาศ ปิณณราช
หลักสูตร	ศิลปะบัณฑิต ภาควิชาจิตรศิลป์ สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

สังคมไทยนั้น มีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องของไสยศาสตร์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตลอดจนเครื่องรางของขลังต่างๆ หากผู้ใดครอบครองก็มักจะประสบความสำเร็จ สมหวัง ตั้งปณิธานที่หวังไว้ อันเป็นความเชื่อของสังคมไทยมาช้านาน แม้ปัจจุบันประเทศไทยจะเข้าสู่ยุคของเทคโนโลยีที่ทันสมัย แล้วก็ก็ตาม แต่ยังคงเชื่อในเรื่องลี้ลับและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่ถูกปลุกฝังจากบรรพบุรุษมาแต่อดีตตลอดจนสืบทอดต่อมาจนถึงสังคมไทยในยุคปัจจุบัน จะพบเห็นได้จากการสร้างวัตถุมงคล อันเป็นสิ่งทดแทนความเชื่อต่อสิ่งลี้ลับในรูปแบบต่างๆเปรียบเสมือนตั้งเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้ที่เคารพนับถือ กราบไหว้ บูชา เพื่อความเป็นสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว จวบจนกระทั่งวัตถุมงคลเหล่านั้น เกิดการเสื่อมสภาพชำรุด แตกหัก กลับส่งผลให้ความเชื่อ ความศรัทธา แต่เดิมนั้นเปลี่ยนแปลงไป วัตถุมงคลและสิ่งของต่างๆเหล่านั้นก็จะถูกทิ้งขว้างอย่างกระจัดกระจายไว้ตามสถานที่ต่างๆ ไร้ซึ่งการเหลียวแลจากความเชื่อของสังคมไทยนี้ ก่อให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะของข้าพเจ้าเพื่อแสดงถึงความเชื่อของสังคมไทยเกี่ยวกับสิ่งที่ลี้ลับ ผ่านผลงานทางศิลปะภาพพิมพ์ (Graphic Arts) ที่มีลักษณะเฉพาะตน

Title Faithful's graveyerd
Name Mr.Thawatchai Phumeemek
Student ID 4571070841135
Advisers Mrs.Benjamart Punnaraj
Degree Bachelor Degree of Fine major in Graphic Arts
Department of Fine Arts POH-CHANG ACADEMY OF ARTS
Rajamangala university of Technology Rattanakosin
Year 2018

Abstract

Thai society believes about superstition,Holy thing as well as various talismans.If anyone possesses,it will often experience success fulfilled as expected which is the belief of Thai society for a long time. Although Thailand is currently entering the era of modern technology but still believe in secret stories and sacred things that has been cultivated from the ancestors of the past and continued to the present.Thai society can be seen from the creation of sacred objects which is a substitute until those sacred objects are deterioration of the damaged,broken back, resulting in the belief and faith that originally changed.The sacred objects and those things will be scattered in various places without being deliberate from the belief of this.Thai society causing inspiration in the creation of my art work to show the beliefs of Thai society about mysteries through the work of Graphic Art that has its own characteristics.

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เกิดจากพระคุณอันล้นเหลือของบิดา มารดาข้าพเจ้าที่คอยมอบขวัญและกำลังใจให้กับข้าพเจ้าได้มีพลังกำลังในการทำงานสร้างสรรค์มาโดยตลอด อีกทั้งอาจารย์เบญจมาศ ปันณราช อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาศิลปะ ภาพพิมพ์ที่ช่วยประสิทธิ์ประสาท วิชา ความรู้ คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษาให้กับข้าพเจ้าในด้านการศึกษาเป็นอย่างดี ขอขอบคุณพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ที่ได้สนับสนุนทุนเพื่อการศึกษาแก่ข้าพเจ้า และเพื่อนพ้องที่คอยช่วยเหลืองานเรื่องต่างๆคอยมอบกำลังใจในการทำงานศิลปนิพนธ์ตลอดมาจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

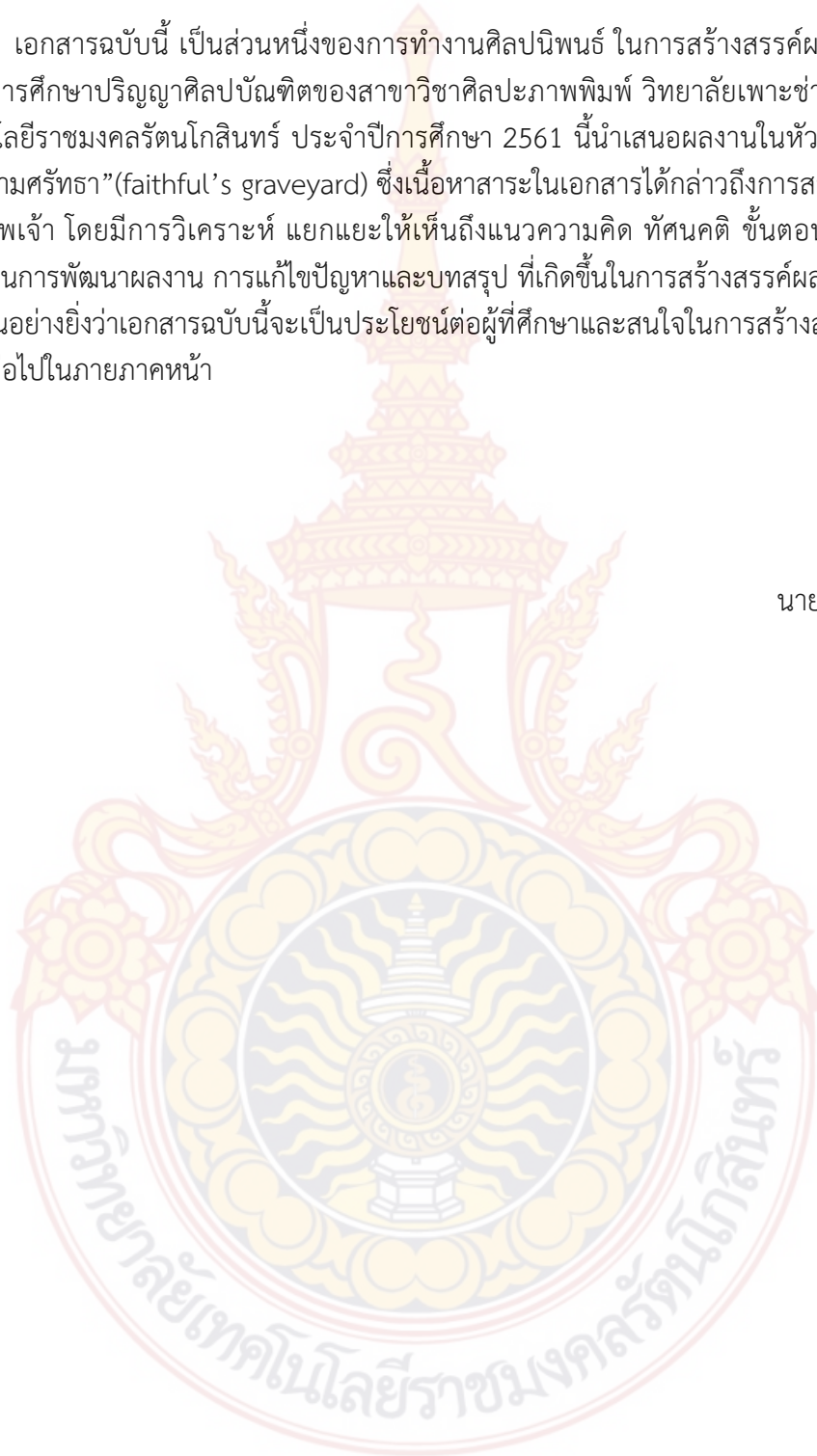
ธวัชชัย ภูมิเมฆ
30 มีนาคม 2562

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานศิลปนิพนธ์ ในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ ระดับการศึกษาปริญญาศิลปบัณฑิตของสาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 นี้ นำเสนอผลงานในหัวข้อเรื่อง “สุสานแห่งความศรัทธา”(faithful’s graveyard) ซึ่งเนื้อหาสาระในเอกสารได้กล่าวถึงการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า โดยมีการวิเคราะห์ แยกแยะให้เห็นถึงแนวความคิด ทศนคติ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตลอดจนการพัฒนาผลงาน การแก้ไขปัญหาและบทสรุป ที่เกิดขึ้นในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษาและสนใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะต่อไปในภายภาคหน้า

นายธวัชชัย ภูมิเมฆ

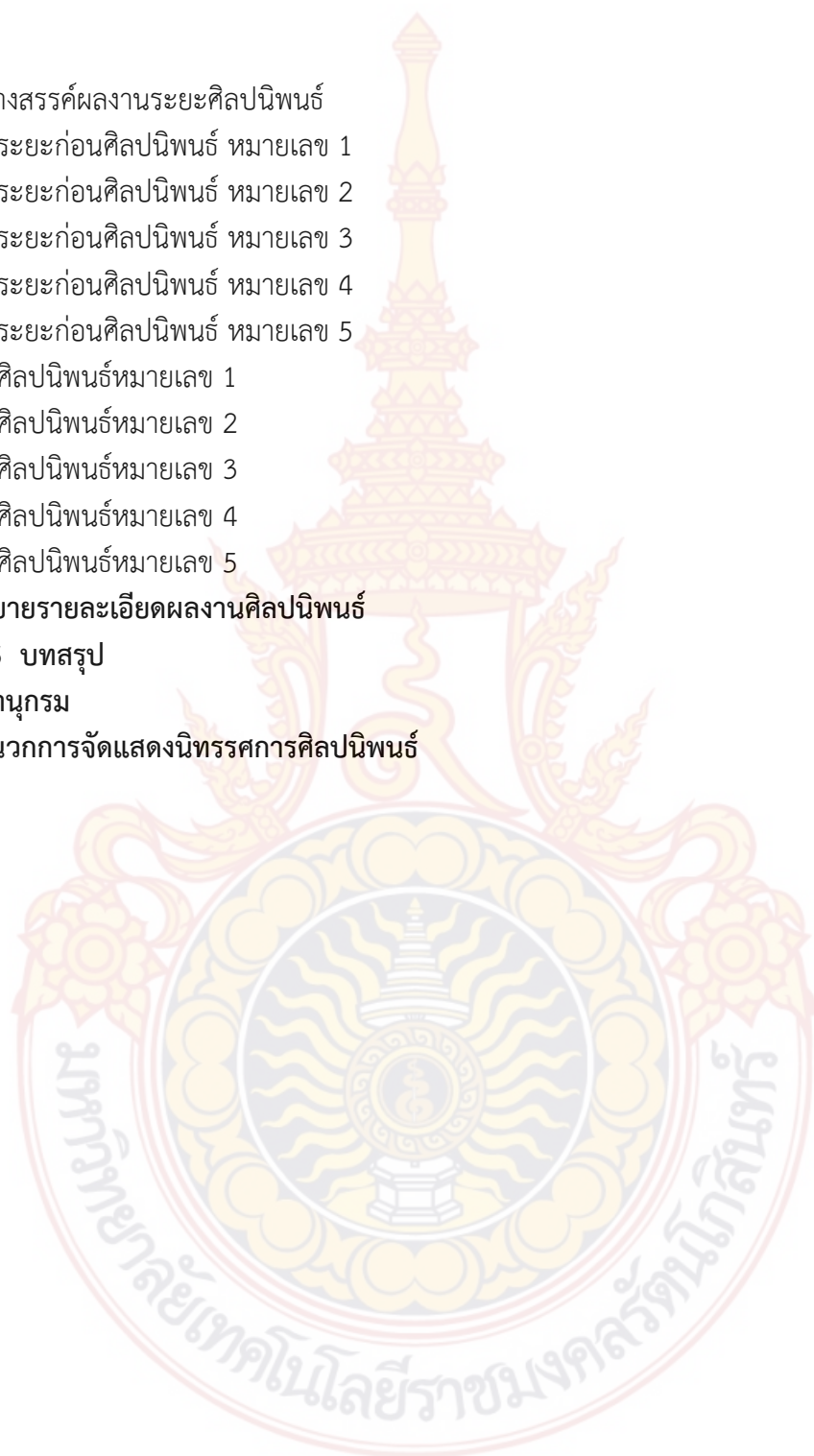
สารบัญ

	หน้า
ปกใน	ก
ปกในภาษาอังกฤษ	ข
หน้าอนุมัติ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
คำนำ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญ(ต่อ)	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
สารบัญภาพ(ต่อ)	ฎ
สารบัญภาพ(ต่อ)	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
จุดมุ่งหมายแห่งการสร้างสรรค์	2
ขอบเขตแห่งการสร้างสรรค์	2
บทที่ 2 พื้นฐานความคิด และอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน	3
ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ	3
อิทธิพลจากคติความเชื่อ	3
อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	8
อิทธิพลจากงานศิลปกรรม	14
บทที่ 3 กระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิค วิธีการ และขั้นตอนการทำงาน	17
ขั้นตอนการประมวลความคิด	17
เนื้อหาและรูปทรงในการสร้างสรรค์ผลงาน	17
ขั้นตอนการสร้างสรรค์และเทคนิควิธีการ	19
ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปะนิพนธ์(Terminal Project)	20
ภาพร่างผลงานระยะศิลปะนิพนธ์(Thesis)	23
กระบวนการสร้างแม่พิมพ์แกะไม้สี(Color woodcut)	26
ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้	26
ขั้นตอนการพิมพ์	31
อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน	36
บทที่ 4 การวิเคราะห์และพัฒนาผลงาน	40

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
การสร้างสรรค์ผลงานระยะศิลปนิพนธ์	41
ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 1	41
ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 2	42
ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 3	43
ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 4	44
ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 5	45
ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 1	46
ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 2	47
ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 3	48
ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 4	49
ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 5	50
ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์	51
บทที่ 5 บทสรุป	57
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวกการจัดแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์	59
ประวัติ	67

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	8
2	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	9
3	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	9
4	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	10
5	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	10
6	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	11
7	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	11
8	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	12
9	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	12
10	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	13
11	อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม	13
12	อิทธิพลจากงานศิลปกรรม อรัญ หงษ์โต	14
13	อิทธิพลจากงานศิลปกรรม ศรีใจ กันทะวัง	15
14	อิทธิพลจากงานศิลปกรรม อำนาจ คงวารี	16
15	ขั้นตอนการสร้างสรรค์และเทคนิควิธีการ	19
16	ขั้นตอนการสร้างสรรค์และเทคนิควิธีการ	19
17	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์หมายเลข 1	20
18	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์หมายเลข 2	20
19	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์หมายเลข 3	21
20	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์หมายเลข 4	21
21	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์หมายเลข 5	22
22	ภาพร่างผลงานระยะศิลปนิพนธ์หมายเลข 1	23
23	ภาพร่างผลงานระยะศิลปนิพนธ์หมายเลข 2	23
24	ภาพร่างผลงานระยะศิลปนิพนธ์หมายเลข 3	24
25	ภาพร่างผลงานระยะศิลปนิพนธ์หมายเลข 4	24
26	ภาพร่างผลงานระยะศิลปนิพนธ์หมายเลข 5	25
27	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ ต้นแบบที่ขยายมาแล้ว	26
28	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ ใช้ทินเนอร์ถูลงแบบขยายและตราฟลายเส้น	27
29	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ แสดงการเคลือบแม่พิมพ์ด้วยสเปย์เคลียร์(Clear)	27
30	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ แสดงการกลิ้งหมึกพิมพ์สีดำ	28
31	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ แสดงการวางแม่พิมพ์บนแท่นพิมพ์	28
32	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ การพิมพ์ตราแม่พิมพ์โดยการเข้าแท่น	29

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
33	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ ผลงานที่พิมพ์สำเร็จ	29
34	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ หมึกที่พิมพ์ติดลงแม่พิมพ์	30
35	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ แม่พิมพ์ที่ใช้เป็นแม่พิมพ์ของสีวัตถุ	30
36	ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้ สีที่ติดลงแม่พิมพ์	31
37	ขั้นตอนการพิมพ์ การวางกระดาษให้ตรงตามตำแหน่งที่กำหนดไว้	31
38	ขั้นตอนการพิมพ์ วิธีการพิมพ์ด้วยการพิมพ์มือ	32
39	ขั้นตอนการพิมพ์ ผลงานที่พิมพ์เก็บน้ำหมึกสีของวัตถุ	32
40	ขั้นตอนการพิมพ์ การพิมพ์ไล่เก็บน้ำหมึกภาพให้มีความสมบูรณ์	33
41	ขั้นตอนการพิมพ์ การพิมพ์ไล่เก็บน้ำหมึกภาพให้มีความสมบูรณ์	33
42	ขั้นตอนการพิมพ์ การพิมพ์เพื่อเก็บรายละเอียดโดยการเข้าแทนพิมพ์	34
43	ขั้นตอนการพิมพ์ การพิมพ์เพื่อเก็บรายละเอียดโดยการเข้าแทนพิมพ์	34
44	ขั้นตอนการพิมพ์ ผลงานสมบูรณ์	35
45	แผ่นกระดาษไม้อัด (MDF)	37
46	กระดาษพิมพ์ฟาเบรียโน (FABRIANO paper)	37
47	เครื่องมือแกะ (Wood Carving Tools)	37
48	กระดาษปฐูฟ (Newspint)	37
49	บาเร็ง (Baren)	38
50	เกரியง (Spartular)	38
51	ลูกกลิ้ง (Roller)	38
52	น้ำมันสน (Turpentine)	38
53	ทินเนอร์ (Thinner)	39
54	เศษผ้า (Cloth)	39
55	หมึกพิมพ์ (Offset Printing Ink)	39
56	กระดาษอาร์ตการ์ด (artcard paper)	39
57	ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 1	41
58	ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 2	42
59	ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 3	43
60	ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 4	44
61	ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ หมายเลข 5	45
62	ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 1	46
63	ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 2	47
64	ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 3	48

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
65	ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 4	49
66	ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 5	50
67	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 1	52
68	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 1	52
69	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 2	53
70	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 2	53
71	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 3	54
72	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 3	54
73	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 4	55
74	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 4	55
75	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 5	56
76	ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 5	57
77	โปสเตอร์แสดงงานศิลปนิพนธ์	60
78	สูจิบัตรนิทรรศการศิลปนิพนธ์	61
79	ภาพโปสเตอร์รวมลงสูจิบัตร	62
80	ภาพโปสเตอร์ลงสูจิบัตร	62
81	บรรยากาศพิธีเปิดวันแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์	63
82	บรรยากาศพิธีเปิดวันแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์	63
83	บรรยากาศพิธีเปิดวันแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์	64
84	บรรยากาศพิธีเปิดวันแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์	64
85	ภาพถ่ายกับอาจารย์ในสาขาศิลปะภาพพิมพ์	65
86	ภาพถ่ายกับอาจารย์ในสาขาศิลปะภาพพิมพ์	65
87	ภาพถ่ายร่วมกับผู้เข้าชมแสดงงาน	66
88	ภาพถ่ายร่วมกับเพื่อนๆ	67

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของมวลมนุษยเจริญก้าวหน้าค้นหาคำตอบ ความจริงบนโลก หลายคำถามต่างก็ได้รับคำตอบกันมาอย่างมากมาย มักเกิดข้อสงสัยบางสิ่ง คำถามบางอย่างที่ยังไม่สามารถหาคำตอบได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลนั้นก็คือเรื่อง ความเชื่อ ดลบรรดาลอำนาจพลังลึกลับบางอย่าง ยังคงมีผลต่อผู้คนในสังคมไทยเป็นคำถามที่ถกเถียงกันไม่จบไม่สิ้น และมีคำตอบไปในทิศทางที่หลากหลายตามแต่ความเชื่อส่วนบุคคล จากในอดีตของสังคมไทยเรานั้น ผูกพันเกี่ยวกับความเชื่อในเรื่องการเคารพบูชา ความเชื่อในเรื่องของประสบการณ์ทางวิญญาณ และความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นมีมาช้านาน เนื่องจากสังคมไทยดั้งเดิมนั้นเป็นสังคมเกษตรกรรม วิถีชีวิตของคนต้องพึ่งธรรมชาติอย่างแนบชิดและแน่นแฟ้น จึงมีความเชื่อในเรื่อง ภูต ผี วิญญาณ ไสยศาสตร์ สิ่งลึกลับเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ โชคลาภ เครื่องรางของขลัง และความเชื่อต่างๆนี้เองก็ยังสืบเนื่องเกี่ยวกับคนไทยตลอดมา

ความเป็นมาและความสำคัญ

มนุษย์เรานั้นล้วนต่างก็มีพื้นฐานความหวาดกลัวเป็นปมที่ฝังลงในจิตใต้สำนึกมาโดยแต่กำเนิด นำมาซึ่งความปรารถนา ด้วยการปลดปล่อย ความกลัวนั้น เราจึงพยายามหาเครื่องมือยึดเหนี่ยวทางจิตใจก่อกำเนิดเป็นความเชื่อของประชาชนไทยเลยก็ว่าได้ เพราะมีอิทธิพลความสำคัญอย่างมากในการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทย จนส่งผลทำให้เกิดมีพิธีกรรมต่างๆมากมาย เช่น การตั้งศาลพระภูมิ เจ้าที่ การไหว้สิ่งศักดิ์ การทำพิธีกรรมเกี่ยวกับความเชื่อในเรื่องของวัตถุมงคลต่างๆนั้นจะเป็นเรื่องความเชื่อส่วนบุคคลว่างมายบ้างตามความเห็นต่างหากแต่ไม่ว่าจะผ่านมาก็ยุคสมัย ความเจริญทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์จะก้าวหน้าไปมากเพียงใด ความเชื่อเหล่านี้ก็ยังคงอยู่คู่กับสังคมไทยอย่างมาก และคำตอบของความเชื่อเหล่านี้ก็ไม่เคยมีคำตอบที่แน่นอน ต่างก็ให้เหตุผลไปต่างๆนานา

ประสบการณ์ของข้าพเจ้าในการดำเนินชีวิต ล้วนต่างก็มีเรื่องของความเชื่อเกี่ยวกับ เรื่องของการบูชาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความน่ากลัวของพลังลึกลับต่างๆที่ล้วนเข้ามาเกี่ยวข้องกับตัวของข้าพเจ้าอย่าง ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ จากด้วยการสัมผัสมองเห็น การฟังคำกล่าวเล่าขาน ต่อๆกันมา หรือแม้การเข้าไปสัมผัสด้วยตัวเอง การพบเห็นวัตถุมงคลที่แสดงถึงความไม่สมบูรณ์ การแตกหัก การผูกธนู ถูกทิ้ง กระจัดกระจายตามสถานที่ต่างๆ จึงทำให้เกิดคำถามขึ้นมาจากความสงสัยในตัวของตัวเองว่า มนุษย์เองนั้นมีความต้องการพื้นฐานในความสมบูรณ์ในทุกด้านของการดำรงใช้ชีวิตทั้งด้านความเจริญก้าวหน้าทางด้านการงาน ด้านคู่ครองสมรส การมีข้าบริวารให้ความเคารพนับถือ หรือแม้แต่ความงามรูปปลักษณ์หน้าตาภายนอก เรายึดถือให้ความเคารพต่อความศักดิ์สิทธิ์ของวัตถุต่างๆโดยยึดถือความเชื่อของเรานั้นผูกไว้ว่าจะมีความเจริญทางชีวิตในด้านต่างๆให้ความรำรวย

ทางด้านทรัพย์สิน แต่เมื่อวัตถุศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น แหกหัก ความเชื่อ ความศรัทธาในมุมมองการมองเห็นของเรานั้น กลับเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงกลับกลายเป็นสิ่งที่ไม่เป็นมงคล หากยังครอบครองไว้ อาจส่งผลร้ายกับตนเองและคนในครอบครัว จึงมักจะเห็นว่าวัตถุมงคลต่างๆที่แตกหักเหล่านั้นถูกทิ้งตามสถานที่ต่างๆ จากสิ่งเหล่านี้ ทำให้ข้าพเจ้านำมาเป็นแนวทางการศึกษาในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะภาพพิมพ์(Graphic Arts)ผ่านเทคนิควิธีการภาพพิมพ์แกะไม้สี(Color woodcut)ในหัวข้อเรื่อง "สุสานแห่งความศรัทธา"(Faithful's graveyard)

จุดมุ่งหมายแห่งการสร้างสรรค์

1. เพื่อต้องการแสดงออกถึงความเชื่อในเรื่องของสิ่งลึกลับต่างๆเกี่ยวกับวัตถุมงคลที่ชำรุด แตกหัก ซึ่งผู้คนเชื่อว่าเป็นสิ่งไม่เป็นมงคลหากเก็บไว้เคารพบูชา และนำไปทิ้งให้ไกลจากตัวตามสถานที่ต่างๆ อันเป็นมุมมองที่แปรเปลี่ยนตามความเชื่อกับสังคมไทยปัจจุบัน

2. สร้างสรรค์ผลงานด้วยกระบวนการภาพพิมพ์แบบผิววน (Relief Process) โดยใช้เทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้สี (Color woodcut) เป็นผลงานลักษณะ 2 มิติ อยู่ในรูปแบบรูปธรรม (Realistic) และนำเสนอโดยใช้รูปแบบงานในลักษณะที่แสดงออกถึงความร่วมสมัยตรงตามแนวความคิดของข้าพเจ้าที่มีลักษณะเฉพาะตน(individual)

3. สะท้อนถึงความเชื่อ ความศรัทธา ของผู้คนในสังคมไทยที่มีต่อวัตถุมงคลต่างๆจากมุมมองที่กลับกันของความศรัทธาเปลี่ยนแปลงไปจากภาพลักษณ์เดิมต่อวัตถุมงคลต่างๆเหล่านั้น

ขอบเขตแห่งการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานโดยการตั้งคำถามต่อสิ่งของวัตถุมงคลต่างๆที่ถูกนำมาทิ้งขว้างจากประสบการณ์การพบเห็นสิ่งแวดล้อมสถานที่ต่างๆ ที่ได้สัมผัสด้วยสิ่งของมงคล ร่องรอยของกาลเวลาที่กร่อนร้าวของวัตถุ การแตกหัก เพื่อเข้าใจถึง ความไม่แน่นอน ความศรัทธาที่แปรเปลี่ยนไปจากความเชื่อของสังคมไทยจึงก่อเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา(Content) สร้างผลงานในเรื่องของความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของวัตถุมงคลที่แตกหัก ผุกร่อนซึ่งผู้คนในสังคมต่างหมดความเคารพ นับถือบูชา ด้วยการนำวัตถุไปทิ้งตามสถานที่ต่างๆ แสดงออกถึงความรู้สึกลึกลับน่ากลัวต่อสถานที่นั้น

2. ขอบเขตด้านรูปแบบ(Format) สร้างสรรค์ผลงานลักษณะ 2 มิติอยู่ในรูปธรรม(Realistic) แสดงออกถึงบรรยากาศที่ลึกลับ ให้เห็นถึงแสงเงาของวัตถุในความมืด ด้วยการนำมาจัดองค์ประกอบศิลป์ (Composition) ให้เกิดค่าน้ำหนักแสงเงาอ่อน แก่ และการสร้างลักษณะพื้นผิว (Texture) เกิดความรู้สึกที่แสดงถึงความ ผุกร่อน ให้เห็นถึงพื้นผิวของตัววัตถุต่างๆอย่างชัดเจน

3. ขอบเขตด้านเทคนิค(Technique) สร้างสรรค์ผลงานผ่านกระบวนการทางภาพพิมพ์แบบผิววน(Relief Process) ผ่านเทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้สี (Color woodcut) ให้มีบรรยากาศในการสร้างงาน(Atmosphere) สื่อแสดงถึงความรู้สึกลึกลับ โดยการใช้น้ำตาล กับรูปทรงวัตถุมงคลต่างๆที่ทิ้งขว้างกระจายแสดงถึงความไม่เป็นระเบียบในผลงานของข้าพเจ้า

4. การสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะมีทั้งสิ้นจำนวน 5 ชิ้น ระยะเวลาในการสร้างงานตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2561จนถึงเดือนมีนาคม พ.ศ.2562 ตลอดจนนำเสนอผลงานออกสู่สาธารณชน โดยการจัดนิทรรศการงานศิลปะประจำปีการศึกษา 2562 ณ อาคารอเนกประสงค์ ช่างชุ่ย

บทที่ 2

พื้นฐานความคิด และอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน

ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ

ความเชื่อเป็นมิติของความจริงอย่างหนึ่งในความเป็นมนุษย์ ศาสนาของมนุษย์โบราณคือศาสนาและไสยศาสตร์ ในขณะที่ศาสนาของมนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์ส่วนใหญ่คือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีความแตกต่างกันของคนโบราณ ในดินแดนประเทศไทยกับคนไทยยุคใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตกนั้นก็คือ ศาสนาและไสยศาสตร์มีมิติทางจิตวิญญาณ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับอำนาจนอกเหนือธรรมชาติ ในขณะที่คนรุ่นใหม่ที่เชื่อในวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแลเห็นเพียงมิติทางธรรมชาติ หรือความสัมพันธ์กับธรรมชาติที่เป็นวัตถุธรรมเท่านั้น คำจำกัดความของศาสนาของคนโบราณคือ "ความเชื่อในอำนาจนอกเหนือธรรมชาติ" เป็นความเชื่อที่มนุษย์ยอมสยบและเชื่อฟังในขณะที่ไสยศาสตร์เป็นความเชื่อที่มนุษย์คิดว่าสามารถควบคุมอำนาจเหนือธรรมชาติ และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นการมองโลกของคนโบราณที่ประกอบด้วย "ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติและคนกับสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ" โดยเฉพาะความสัมพันธ์หลังนั้นนำไปสู่ความคิดในเรื่องจักรวาลวิทยาของผู้คนในสังคมที่รับรู้ร่วมกัน (ศรีศักร วัลลิโภดม, 2560, หน้า 9)

อิทธิพลจากคติความเชื่อ

สังคมเกี่ยวกับเรื่องความเข้าใจในศาสนาและความเชื่อ ปัญหาสองเรื่องที่มีมองในภาพรวมหนึ่งของสังคมการหลุดเข้าไปในทางวัตถุ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ "ล้าหลังในความเป็นมนุษย์" ปัญหาอยู่ตรงนี้เพราะว่าความก้าวหน้าในทางวัตถุสร้างใหม่มนุษย์เป็นปัจเจกบุคคล มองแต่ในแง่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เราทิ้งความเป็นมนุษย์และมิติความเชื่อมาตลอดจนกระทั่งเราเกิดคนรุ่นใหม่ซึ่งไม่รู้ในภาวะความเป็นมนุษย์ที่ยังมีอยู่ คนทั้งประเทศกำลังเผชิญหน้าอยู่กับ

- 1) เรื่องศาสนา
- 2) เรื่องไสยศาสตร์

จะทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคม แต่เรายังไม่รู้เลยว่าเป็นเรื่องไสยศาสตร์หรือศาสนา ว่าทำไมเราจึงเรียกว่า Cultrue lag หรือความล้าหลังทางวัฒนธรรม" สังคมไทยในสี่สิบปีที่แล้วมานี้ถือว่าความเชื่อเหล่านี้เป็นเรื่องไร้สาระทั้งสิ้น น้อยคนนักที่จะเข้าใจ แม้แต่หลักสูตรการศึกษายังไม่เข้าใจเลยเราเน้นไปในเรื่องวัตถุจนบีบให้คนกลุ่มใหม่พูดถึงแต่ศาสตร์เทคโนโลยีเท่านั้น จนกลายเป็นเรื่องทุกอย่างถ้าพิสูจน์ไม่ได้ว่าเป็นความจริงใช้ไม่ได้เลย เห็นชัดๆ ในเรื่องของ "บั้งไฟพญานาค" ที่เป็นปัญหาระหว่างความเชื่อและวิทยาศาสตร์ทำไมความเชื่อจึงสำคัญ เพราะความเชื่อเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นมนุษย์ ความเชื่อเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นวัฒนธรรม คนกับสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ ตรงนี้คือ "ระบบความเชื่อ" ทำไมมนุษย์ถึงมีระบบความเชื่อ เพราะโดยธรรมชาติมนุษย์เป็นสัตว์ซึ่งมีศักยภาพในการเรียนรู้ซึ่งผิดกับสัตว์อื่นๆ ในการเรียนรู้ของมนุษย์ มนุษย์เรียนรู้ทั้งในสิ่งที่พิสูจน์ได้และพิสูจน์ไม่ได้

เรื่องมือบางอย่าง ในเรื่องเกี่ยวกับทำให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เกิดผลงอกงามอันนั้นเป็นเทคโนโลยี แต่เมื่อมาถึงสิ่งที่มนุษย์ไม่สามารถอธิบายได้ก็คือ "ความเชื่อ" จึงชวน กลับไปถึงความเชื่อ เป็นการนำ มนุษย์เข้าไปสัมพันธ์กับสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ ในมิติของความเชื่อจึงเป็นส่วนหนึ่งของความเป็น มนุษย์เวลาเราสร้างวัฒนธรรมนั้น ซึ่งวัฒนธรรมไม่ได้หมายถึงศิลปวัฒนธรรมแต่หมายถึงสิ่งที่ร้อยรัด กันระหว่างโครงสร้างสังคมระบบเศรษฐกิจ และสิ่งนอกเหนือทางธรรมชาติ สิ่งเหล่านี้เป็นวัฒนธรรม พัฒนาการในสังคมไทยกว่า ๕๐ ปีที่ผ่านมา แต่ขณะเดียวกันสังคมไทยก็ยังคงความเป็นมนุษย์อยู่ ขณะที่พวกเราดูหน้าไปมีวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี คนในชนบทจำนวนมากก็ยังอยู่แบบเดิม แต่คนที่อยู่ใน เมืองกลับยังบ้าวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พอถึงขั้นสุดท้ายแล้วนักเศรษฐกิจ นักธุรกิจทั้งหลาย พอล้ม จมก็เกิดความไม่มั่นคงทางจิตใจเกิดขึ้น ก็หันมาหาทางไสยศาสตร์ทั้งสิ้น ไสยศาสตร์แบบ "ไสยดำ" ทั้งนี้ ไม่ได้หันไปหาศาสนาความต่างของความเชื่อ มีสองชนิดด้วยกันคือศาสนาและไสยศาสตร์ความ เชื่อทางศาสนาคือองค์รวมที่มนุษย์เชื่อและสยบต่อสิ่งนอกเหนือธรรมชาติการสยบต่อเทพเจ้า สยบต่อ พระพุทธเจ้า เป็นความเชื่อที่ สยบทั้งสังคมสยบมีกติกา ฉะนั้น ศาสนาจึงเป็นหลักชัยของจริยธรรม และศีลธรรมในอดีตอำนาจมาจากสิ่งเหล่านี้ สถาบันพระมหากษัตริย์เกิดขึ้นจากอำนาจนอกเหนือ ธรรมชาติ พระมหากษัตริย์เป็นตัวแทนของพระเป็นเจ้า เพราะฉะนั้นจึงมีกติกามีอะไรต่างๆไสยศาสตร์ เป็นเครื่องมือเพื่อที่จะให้เกิดบรรลุเป้าหมายอะไรสักอย่างหนึ่งฉะนั้น ไสยศาสตร์เป็นสิ่งที่ไม่เหมือนกับ ศาสนา เพราะศาสนาเป็นสิ่งที่มนุษย์สยบต่อสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ แต่ไสยศาสตร์เป็นสิ่งที่มนุษย์ พยายามใช้อำนาจนอกเหนือธรรมชาติให้เป็นประโยชน์ต่อตัวเองและกลุ่ม ไสยศาสตร์จึงมีลักษณะ เป็นปัจเจกมากมีทั้งไสยขาวและไสยดำระบบความเชื่อของเราในปัจจุบันนี้ทั้งศาสนาและไสยศาสตร์ พฤติกรรมของคนไทยที่คิดว่าพิธีกรรมต่างๆ ในพระราชพิธีสิบสองเดือนนี้เป็นไสยศาสตร์ทั้งสิ้น แหน่ นางแมวก็น่าเป็นไสยศาสตร์ เพราะพยายามจะเอาอำนาจนอกเหนือธรรมชาติมาใช้ แต่นั่นเป็นไสยดี อีก อย่างเป็นไสยอีกชนิดหนึ่งคือไสยดำ ต้องระวัง เราแยกศาสนาออกจากไสยศาสตร์ ศาสนาคือสิ่งที่ มนุษย์สยบ ส่วนไสยศาสตร์เหมือนเทคโนโลยีคือใช้เป็นเครื่องมือ ศาสนาเป็นสิ่งที่นอกจากชาวหรือคำ มี มิติของความศักดิ์สิทธิ์และสาธารณ จะเอามาปนกันไม่ได้แต่ไสยศาสตร์ไม่ใช่เอามาปะปนกันไปหมด "ไสยขาว" หมายถึงไสยที่ดี "ไสยดำ" คือไสยที่ชั่วร้าย และตัวไสยดำมักจะไม่มีพื้นที่ที่ศักดิ์สิทธิ์และสิ่งที่ ชั่วร้ายแยกจากกันอย่างเด็ดขาดแต่มันจะปนๆกัน อย่างทำเสน่ห์ยาแฝดเอาน้ำมันผีมาติดเข้าไป ทำ คุณไสยให้เป็นสาธารณโบราณเขาจะรู้ว่า มี ไสยดำต้องมีกติกา สมมุติว่าเป็นผู้ทำไสยศาสตร์นี้ ถ้าไม่ เคารพศรัทธาก็จะถูกจัดการจากสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ คือธรรมชาติจะลงโทษพวกนี้มีสิทธิ์ที่จะถูก กล่าวหาว่าเป็นปอบได้ เป็นต้นไสยศาสตร์อยู่ที่เจตนาธรรมแล้วเรื่องไหนเป็นไสยดำหรือไสยขาว สมัยก่อนเวลาเราจะออกรบทัพจับศึกก็สักกันทั้งนั้น สักเพื่อที่จะให้อยู่คงกระพัน สมัยก่อนนี้ไม่ปลุก พระเครื่อง เพราะพระเครื่องเป็นไสยแบบแยๆ ที่มาเกิดขึ้นทีหลังก็เพราะตัวมนุษย์เป็นสิ่งที่ชั่วร้าย คุณ เอาพระพุทธรูปมาใส่ได้อย่างไรพระพุทธรูปจึงกลายเป็นเครื่องรางของขลังไม่ใช่วัตถุที่เป็นทางศาสนา ทำไมเขาสักเป็นไสยขาว เพราะเขาทำเพื่อรับใช้ประเทศชาติ ไปที่หลวงปู่สุขสักที่เป็นพระอาจารย์ของ กรมหลวงชุมพรฯ ท่านสักให้กรมหลวงชุมพรฯ ครั้งนั้นเรามีสงครามกับอินโดจีน จึงเป็นการสักเพื่อสิ่ง ที่ดี แต่ถ้ามาสักเพื่อไปตีหัวเขาก้เป็นไสยดำแล้วคนที่สักให้ไม่เจริญหรอกเพราะว่าผิดกติกาดนที่จะเป็น อาจารย์จะยึดมั่นในศาสนาจะห้องมีกติกา หากคุณไม่มีกติกาคูณจะเป็นปอบ คุณจะถูกสิ่งนอกเหนือ ธรรมชาติทำร้าย สมัยก่อนในอีสานมีคนถูกขับไล่ในฐานะเป็นปอบเยอะ เพราะคนเหล่านี้เล่นไสย

ศาสตร์ เล่นคุณไสย เล่นพวกวานั้นไม่เคารพศอกคือปัญหาที่บอกว่าเป็นความล้มหลังทางวัฒนธรรม เพราะเราบ่าววัตถุเป็นปัจเจกบุคคลที่ขาดความเป็นมนุษย์ มนุษย์มีมิติแห่งความเชื่อเวลานี้พัฒนา ประเทศไม่มีมิติทางศาสนาเลย ถ้ามองศาสนาแบบเถรสมาคมก็จะไม่ตรงประเด็น เพราะเรามองศาสนาแบบชาวดำ ศาสนาต้องแบบนี้พระพุทธรูปอย่างนี้ นั่นไม่ใช่ เวลาเรามองศาสนาต้องมองศาสนาที่ การแสดงออกของคนในสังคมความเชื่อเรื่องผีและพุทธปนอยู่ด้วยกัน แต่เฟอิญสังคมไทยหรือสังคมใน เอเชียอาคนเญ์พุทธกับผีอยู่ด้วยกันพุทธถูกผีตั้งเข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง (ศรีศักร วัลลิโภดม, 2560, หน้า 177)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี ๒๕๔๒ อธิบายว่า ตึกตาเสยกบาล หมายถึง ตึกตาที่ใส่ กระทงกาบกล้วยพร้อมทั้งเครื่องเช่นฝอย่างดอกไม้ รูป เทียน ของควาวหวาน แล้วนำไปวางไว้ที่ทาง แยก ทางสามแพร่ง หรือนำไปลอยน้ำแล้วต๋อยหัวตึกตาออก

คำว่ากบาล หมายถึง ส่วนกลางของกะโหลกศีรษะหรือหัว อย่างคำที่เราเคยได้ยินคนบ่นว่า ปวดกบาลก็คือปวดหัว ตึกตาเสยกบาล เป็นตึกตาที่สร้างขึ้นจากความเชื่อถือของคนไทย ที่มีความเชื่อ ว่าทำขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนให้รับเคราะห์แทนคน เป็นเคล็ดว่าตึกตา รับเคราะห์แทนไปแล้วคนจะได้ไม่ เป็นอะไร ตึกตาเสยกบาลจึงมักทำขึ้นเมื่อมีคนเจ็บป่วย ไม่สบาย คนท้องแก่ที่กำลังจะคลอดลูก คนถูก คุณไสย ของชล้งต่างๆ การปั้นตึกตาชาวบ้านส่วนใหญ่จะผูกพันถึงเรื่องไสยศาสตร์ ตลอดจนความเชื่อ ต่างๆ ของชาวบ้าน การปั้นตึกตาดินเผาหรือตึกตาดินเหนียวของไทยในอดีต หรือปัจจุบันก็ยังมีอยู่เพื่อ การเซ่นไหว้ การบวงสรวง ตามความเชื่อของท้องถิ่นนั้นๆ เป็นต้นว่า การใช้ตึกตาเป็นตัวแทนศัตรูหรือ การทำลายล้างศัตรู ด้วยการใส่เวทมนต์คาถาอาคมเสกเป่า ทำร้ายด้วยการใช้เข็มเสียบตามอวัยวะ ตึกตาที่เป็นตัวแทนของศัตรู หรือด้วยการหักแขน หักขา ศัตรู เพื่อให้เกิดอันตราย เกิดความเจ็บปวด หรือความตายเกิดขึ้นแก่ฝ่ายตรงกันข้ามนอกจากนั้นมิตึกตาอีกชนิดหนึ่งสร้างขึ้นตามความเชื่อถือ ของชาวบ้าน คือ ตึกตาเสยกบาลเป็นตึกตาที่ทำขึ้น เพื่อปิดเป่าอันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวเอง หรือ คนเจ็บป่วย ด้วยการนำเอาดินเหนียวมาปั้นเป็นตึกตาตัวเล็กๆ นั่งพับเพียบ ตึกตาตัวนี้อาจเป็นดิน เหนียวธรรมดา หรือดินเผา มีการทำกันมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ส่วนใหญ่จะพบตึกตาไม่มีหัวจะพบที่ สมบูรณ์ก็มีอยู่บ้าง ตามเตาเผาของสุโขทัยบ้าง จึงทำให้เรียกว่า... "ตึกตาเสยกบาล" คือ "เสยหัว"

ตึกตาเสยกบาลปั้นจากดินให้เป็นตึกตาตัวเล็กๆ เลียนแบบท่าทางของคน มีทั้งดินเหนียวดิน เเผา ตึกตาเสยกบาลมีมาตั้งแต่โบราณหากนับมาจนถึงปัจจุบันที่ความเชื่อเรื่องตึกตาเสยกบาลยังอยู่ก็ นับเป็นความเชื่อที่ยาวนานมาก ปกติการปั้นตึกตาของไทยมีการปั้นอยู่ ๒ อย่างได้คือ ปั้นเพื่อให้คน คือเด็กเล่น ปั้นเพื่อให้ผี สมัยก่อนเวลาลูกหลานร้องงอแง ปู ยา ตา ยาย จะนำดินเหนียวมาปั้นเป็นรูป คน รูปสัตว์ ให้เด็กได้เล่นได้เพลิดเพลิน ในระหว่างการปั้นก็จะใช้กลอุบาย สอนลูกหลานไปด้วยทำให้ เด็กได้ความรู้ไปพร้อมกันอย่างที่สองคือตึกตาที่ปั้นเพื่อให้ผีหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ปั้นเพื่อแก้บน สะเดาะ เคราะห์ ถวายเจ้าที่เจ้าทางและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ต่างๆ เช่น ปั้นตึกตานางรำ ตึกตาเทวดา ตึกตาหญิงคู่ ชายคู่ ตึกตารูปสัตว์ คนเล่นดนตรี คนหมอบฟังเทศน์ ตึกตารูปช้างแก้ว ม้าแก้ว ตึกตาจะต่างกันที่ ความสวยงามและสถานที่นำไปไว้ ถ้าเป็นตึกตานางรำ ตึกตาเทวดา ตึกตาช้างม้า มักปั้นอย่าง สวยงามปราณีตเพื่อทำถวายสิ่งศักดิ์สิทธิ์ถวายเทพต่างๆ ส่วนตึกตาเสยกบาลเป็นตึกตาที่ทำให้ผีมักจะ เป็นตึกตาที่ปั้นไม่ประณีตเท่าใดนักอาจจะปั้นแค่ให้เห็นเป็นรูปร่างของคนก็ได้ ปั้นเป็นรูปชายหญิงใน อิริยาบถต่างๆ กัน ถ้าเป็นหญิงมักจะปั้นแบบเกล้าผมมวย มีจุก เปลือยอก นั่งตัวตรง อุ่มลูก จุกลูก หรือมือทั้งสองข้างพนมเข้าหากัน ถือดอกไม้ ถ้าเป็นชาย จะปั้นให้หัวแบน แก้มตุ๋นคล้ายกับคนเคี้ยว

หมาก ส่วนมือจะอุ้มไก่ชน หรือปลากัดเอาไว้ คนไทยเรามีความเชื่อว่าบาปเคราะห์อันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับคน สามารถถ่ายโอนไปยังสิ่งอื่นได้ จึงมีความคิดปัดเป่าให้เป็นตุ๊กตาเพื่อให้มารับเคราะห์แทน นับว่าเป็นความคิดที่ฉลาดไม่น้อย เมื่อปั้นตุ๊กตาได้แล้วก็นำตุ๊กตาไปหักหรือตัดศีรษะออกเป็นตุ๊กตาเสียบบาล นำไปใส่กระถางใบตองแล้วนำไปวางไว้ริมทางโดยเฉพาะทางแยกที่เรียกว่าทางสามแพร่งซึ่งเชื่อกันว่าเป็นแหล่งชุมนุมของวิญญาณ เพื่อวิญญาณจะได้รับเอาตุ๊กตานั้นไป การทำตุ๊กตาเสียบบาลนั้น ทำกันมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย เนื่องจากในสมัยก่อนที่การแพทย์ยังไม่เจริญก้าวหน้าเหมือนปัจจุบัน การคลอดลูกแต่ละครั้งเป็นไปด้วยความยากลำบาก และยังเป็นหน้าที่ของหมอดำแยในการทำคลอด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิด การตายทั้งกลมขึ้นเป็นจำนวนมาก เมื่อหญิงสาวกลัวอันตรายจากการคลอด บรรดาสามี ญาติพี่น้องที่มีความห่วงใยในตัวลูกเมีย ญาติมิตรของตน จึงทำตุ๊กตาเสียบบาลให้ผู้หญิงท้องแก่ใกล้คลอด เพื่อให้ตุ๊กตาเป็นตัวแทนของผู้หญิงท้องแก่และลูกที่อยู่ในท้อง จากนั้นก็นำตุ๊กตานั้นไปเช่นผี "โดยการตัดหัว" เพื่อเป็นเคล็ดการส่งอันตรายทั้งหมดให้ไปเกิดกับตุ๊กตาแทนที่จะเกิดกับแม่และลูกที่กำลังจะคลอด ทำให้แม่ลูกปลอดภัยจากการคลอด ต่อมาความเชื่อนี้จึงได้ขยายออกไปเป็นวงกว้าง ในช่วงเวลาที่มีเด็กเกิด คนโบราณเชื่อกันว่าผีจะมาเอาชีวิตเด็กทารกไป เพราะหน้าตาน่ารักน่าเอ็นดู สำหรับทารกนั้นหากไม่หักคอตุ๊กตา จะใช้มีดกรีดหน้าตุ๊กตาให้ดูน่าเกลียดแทนก็ได้ เสร็จแล้วเอาไปเช่นผีที่ทางสามแพร่ง เป็นนัยว่าเด็กคนนี้น่าตาน่าเกลียดนะ พอผีมาเห็นว่าตุ๊กตาตัวแทนเด็กหน้าตาน่าเกลียด ก็จะไม่มาเอาตัวไปและนอกจากความเชื่อที่ว่าผีจะมาเอาตัวเด็กทารกไปจะสะท้อนผ่านตุ๊กตาเสียบบาลแล้วยังมีคำๆ หนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องนี้ได้อย่างชัดเจน.. นั่นคือคำว่า " น่าซัง การทำตุ๊กตาเสียบบาลนั้นไม่ได้ทำเฉพาะช่วงเด็กเกิด แต่ยังไปถึงคนที่ดวงตก มีเคราะห์ ดวงไม่ดีไม่มีโชค หรือคนที่สงสัยว่าตัวเองนั้นโดนของ โดนคุณไสย คนดวงตก คนป่วยเรื้อรัง ฯลฯ ก็ทำตุ๊กตาเสียบบาลเพื่อแก้เคล็ดให้ตัวเอง และบังเกิดความสุขสบายใจเช่นกัน การแพทย์ในสมัยสุโขทัยนั้น โดยมากแล้วจะรักษาด้วยสมุนไพร หรือรักษาโดยวิธีทางพุทธศาสนาและไสยศาสตร์ เป็นการรักษผสมกันแบบพื้นบ้าน โดยหมอกกลางบ้านและพระสงฆ์ที่มีความรู้ มาทำการรักษาด้วยการผสมผสานระหว่างสมุนไพรและพิธีต่างๆ หลักฐานที่ค้นพบและอ้างอิงได้นั้นคือ หินบดยาสมัยทวารวดี ซึ่งเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แสดงให้เห็นว่าระบบทางการแพทย์ในสมัยนั้นมีการใช้สมุนไพรพื้นบ้าน นำมาต้ม หรือพอก หรือบดให้ละเอียดเพื่อรับประทาน นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่าความเจ็บป่วยเกิดจากการกระทำของภูติผีปีศาจเป็นอำนาจอิทธิพลเหนือธรรมชาติ ดังข้อความในหนังสือไตรภูมิพระร่วงว่า

"ผีแลว่ามีผู้ใดไปไหว้นบคารพบูชาแก่กัจจกรแก้วนั้นด้วยข้าวตอกดอกไม้ แลกัจจกรนั้นเพียรยอมบำบัตเสียซึ่งความไข้ความเจ็บ"

ตุ๊กตาเสียบบาลในสมัยสุโขทัย เป็นตุ๊กตาแบบแม่อุ้มลูก พ่ออุ้มลูก แสดงให้เห็นว่าในสมัยสุโขทัย คนมีปัญหาเรื่องโรคเด็กและการคลอดบุตร จึงมีพิธีเสียบบาลที่สร้างขึ้นเมื่อเด็กแรกเกิดไม่สบาย ซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นการกระทำของภูติผี อีกหลักฐานหนึ่งที่ยืนยันว่าการทำตุ๊กตาเสียบบาลมีมาแต่โบราณคือ การขุดค้นโบราณสถานที่บ้านคูเมือง และบ้านจักรีสีห์ จังหวัดอ่างทองเมื่อปี ๒๕๒๒ พบตุ๊กตาดินเผาจำนวนมากเป็นประติมากรรมที่ผลิตขึ้นในพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๔ อายุประมาณ ๑,๑๐๐ ปี สภาพตุ๊กตาที่พบ มีสภาพไม่สมบูรณ์ ขำรุคเป็นส่วนใหญ่ เช่น ศีรษะขาด แขนขาด ขาขาด หรือมีเฉพาะลำตัว เป็นตุ๊กตาเสียบบาลที่คนในสมัยนั้นได้ทำขึ้นซึ่งดูจากรูปแบบการปั้นแล้วไม่แตกต่างจากสมัย

สุโขทัยเลย ในปัจจุบันนี้ยังมีการทำพิธีเสียดกบาลกันในหลายพื้นที่ของไทย เช่นที่จังหวัดกำแพงเพชร ในงานทำบุญกลางบ้านของชาวกำแพงเพชร ซึ่งจัดขึ้นในเทศกาลสงกรานต์แต่ละหมู่บ้านจะจัดทำบริเวณที่เป็นศูนย์รวมของหมู่บ้านทำพิธีเจริญพระพุทธมนต์ ทำบุญเลี้ยงพระตอนเช้า แล้วมีการทำพิธีเสียดกบาลหรือการสะเดาะเคราะห์ โดยชาวบ้านจะเอากาบกล้วยมาทำเป็นบัตรพลี ใส่ข้าวพลา ปลา ยำ หมากพลู และปั้นรูปคนรูปสัตว์ใส่ลงไปด้วย เมื่อพระสงฆ์สวดมนต์เรียบร้อยแล้ว จะนำบัตรพลีเสียดกบาลไปลอยน้ำเพื่อเป็นการลอยเคราะห์ปล่อยโรค พิธีเสียดกบาลที่เป็นที่รู้จักอีกที่หนึ่งอยู่ที่อำเภอบ้านแพรก จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นประเพณีที่ทำกันมาตั้งแต่สมัยโบราณและทำกันเป็นประจำทุกปี ช่วงข้างแรมจืดๆ คือ แรม ๗ ค่ำ และแรม ๑๔ ค่ำ ตรงกับวันโกน ในช่วงเดือน ๔-๕ จะประกอบพิธีตอนช่วงเย็นๆ เริ่มเวลาประมาณ ๑๖.๐๐ น. เป็นต้นไป จนกระทั่งพระอาทิตย์ตกดิน เมื่อถึงเวลานัดหมายชาวบ้านที่ต้องการทำพิธีเสียดกบาลจะมารวมตัวกันเตรียมปั้นตุ๊กตาดินเหนียว เช่น ตุ๊กตารูปคนเท่ากับจำนวนคนในครอบครัว การปั้นต้องแสดงเพศ เช่น เพศชายต้องเห็นอวัยวะเพศ เพศหญิงต้องเปลือยอก นอกจากนี้ ยังนิยมปั้นรูปสัตว์เลี้ยงต่างๆ เข้าร่วมพิธีเสียดกบาลด้วย เมื่อเตรียมเครื่องเช่น ประกอบด้วยของควาหวาน เรียบร้อยแล้ว ทุกคนจะไปยังบริเวณที่ทำพิธี คือ ทางสามแพร่ง เริ่มพิธีด้วยการบอดเล่าเจ้าที่เจ้าทาง ผีसाงเทวดา ตลอดจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ให้มารับเครื่องเช่น

จากนั้นก็ขอขมาลาโทษ ที่ได้กระทำล่วงเกิน แล้วขอพรให้มาปกป้องรักษาครอบครัว พร้อมกับนำตุ๊กตาเสียดกบาลมาหักคอ หักแขน หักขา เมื่อทำพิธีเสร็จก็จะเดินกลับบ้านทันทีไม่หันกลับมามองอีก ทั้งไม้คาน หาบ กระจาด ตะกร้า ไว้หมดห้ามนำกลับบ้านไม่ให้นำกลับบ้าน เพราะเชื่อกันว่า ถ้าหันไปมองวิญญาณและความชั่วร้ายจะติดตัวกลับบ้านด้วย สรุปว่าตุ๊กตาเสียดกบาลไม่ใช่ตุ๊กตาน่ารัก แม้บางตัวจะดูน่ารักแต่ไม่ใช่ของเล่น อย่าได้เก็บมาไว้กับตัวเป็นอันขาด หากใครไม่เชื่อจะเก็บมาเล่นก็ให้ระวังไว้เพราะตุ๊กตาเขาทำไว้สะเดาะเคราะห์ ใครเก็บมาก็เหมือนไป "รับเคราะห์มาใส่ตัว" เรื่องแบบนี้แล้วแต่ใครจะเชื่อไม่เชื่อ เรื่องทั้งหมดที่กล่าวมาคือ ความเชื่อที่เป็นที่มาของ "ตุ๊กตาเสียดกบาล" ตุ๊กตาดินปั้นเช่นผีที่เรายังคงได้ยินชื่อของมันมาจนถึงทุกวันนี้ เก๋นิดเล็กๆ น้อยๆ ที่นำมาบางเรื่องก็หมดความสำคัญไปนานแล้ว แต่สิ่งหนึ่งที่สะท้อนออกมาจากความเชื่อที่ว่าพันปีนี่คือ เรื่องของความรัก ความห่วงใย ที่เกิดขึ้นที่ผู้คนมิให้แก่กันนั้น เพราะสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลกใบนี้ คือ ความรัก ความศรัทธา ศิลปะและรอยยิ้ม (ตุ๊กตาเสียดกบาล[ออนไลน์].วันที่สืบค้น29มีนาคม2562. <https://sites.google.com/site/phiphat1234567/tukta-seiy-kbal>)

อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

“ไม่เชื่ออย่าลบหลู่” ประโยคข้างต้นนี้ตั้งแต่จำความได้สมัยวัยเด็ก ของข้าพเจ้ามักจะได้ยิน ประโยคเหล่านี้จากปู่ ย่า ตา ยาย ญาติผู้ใหญ่ต่างๆที่ใช้มาห้ามปราม คำพูดเหล่านี้ เป็นเสมือนกรอบ กั้นความคิดของข้าพเจ้าไม่ให้อำนาจทำอะไรที่ไม่ควรกระทำในวัยเด็กๆ จวบจนเติบโต ความรู้ ประสบการณ์ ดำเนินชีวิตต่างๆ นั้นหลอมรวมทำให้ข้าพเจ้าเติบโต และเริ่มที่จะคิดตั้งคำถามถึงประโยคในวัยเด็ก การพบเห็นความเชื่อในเรื่องต่างๆมากมาย ที่ปรากฏในสังคมไทย แม้จะดูมึนงงบ้าง การเคารพบูชา สิ่งของแปลกบ้าง ยิ่งทำให้ข้าพเจ้าพยายามที่จะหาคำตอบของข้อสงสัยนี้ จนพบเจอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ผู้คน เคารพ บูชา นับถือ แต่ความเชื่อนั้นสามารถเปลี่ยนไปได้ หากวัตถุมงคลเหล่านั้นเกิด ร่องรอย การ ชำรุด แตกหัก ความเชื่อของเรากลับแปรเปลี่ยนไปจากเดิม สิ่งที่เคยเคารพกลับนำมาทิ้งตามบริเวณ ทางสามแพร่ง ตลอดจนในบริเวณต่างๆภายในวัด เช่น ใต้ต้นไม้ใหญ่หรือวางเรียงรายไว้บนกำแพงวัด และตามข้างถนนหนทาง สถานที่ต่างๆ วางอย่างกระจัดกระจาย สิ่งของศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้มาอยู่รวมกัน ที่พบเห็นได้แก่ พระพุทธรูป รูปปั้นเสด็จพ่อร.5 พ่อปู่ฤๅษี ตุ๊กตานางรำ ตุ๊กตาเสียดบาล ตลอดจน รูป ปั้นสัตว์ต่างๆและในบริเวณวัดส่วนมากมักจะพบพระพุทธรูปที่มีทั้งสมบูรณ์อยู่ หรือไม่ก็เป็น พระพุทธรูปที่ชำรุด เศียรหักบ้างถูกทิ้งไว้มากกว่าที่อื่นๆส่วนตามข้างถนนตามทางและใต้ต้นไม้ส่วน ใหญ่จะเป็นศาลพระภูมิ พวกตุ๊กตานางรำ ตุ๊กตาเสียดบาล รูปปั้นสัตว์ต่างๆมากกว่าที่วัด แต่ในด้าน ของอารมณ์และความรู้สึกของสถานที่เหล่านี้ล้วนมีคาบเกี่ยวของความรู้สึกบางอย่างที่เป็นสิ่งที่ไม่ สามารถหาคำตอบได้ ความลึกลับ ความน่ากลัว ด้วยบรรยากาศของความวังเวง องค์กรประกอบทั้งหมด นั้นหลอมรวมกันจนเกิดสถานที่รวมสิ่งที่เคยนับถือบูชาตลอดจนเครื่องรางของขลังในความเชื่อของ ผู้คนที่ถูกทิ้งไว้อย่างมากมายซึ่งเมื่อมองดูแล้วก็ไม่แตกต่างอะไรกับสุสานที่รวบรวมสิ่งของที่ถูกล้างขว้าง และคงทิ้งร่องรอยการชำรุด ผุพัง ของสิ่งต่างๆเหล่านั้นรวมกันเป็นสุสานของความศรัทธาในความนึก คิดของข้าพเจ้า

ภาพที่ 1 อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 2 อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 3 อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 4 อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 5 อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 6 อิทธิพลจากสังคัมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 7 อิทธิพลจากสังคัมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 8 อิทธิพลจากสังคัมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 9 อิทธิพลจากสังคัมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 10 อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 11 อิทธิพลจากสังคมและสิ่งแวดล้อม

อิทธิพลจากงานศิลปกรรม

จากการศึกษาจากงานศิลปะของข้าพเจ้า สิ่งที่จะช่วยสนับสนุนสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ สิ่งหนึ่งคืองานศิลปกรรมจากศิลปินในสาขาต่างๆทางทัศนศิลป์ดังต่อไปนี้

อรัญ หงษ์โต

ศิลปินจิตรกร ผู้เคยได้รับรางวัลเกียรติคุณอันดับ 1 เหรียญทอง จากการแสดงงานศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 34 แนวความคิดด้วยการใช้รูปทรงแทนสัญลักษณ์ทางความเชื่อบวกกับจินตนาการของตนโดยเริ่มจากธรรมชาติผสมผสานกับอารมณ์ภายในจิต เป็นเรื่องของสภาวะของจิต แสดงออกถึงความถึงเปลี่ยนแปลง ไม่นั่นอน ที่เป็นกฎธรรมชาติของธรรมชาติ สอดคล้องระหว่างจิตกับวัตถุ เป็นผลงานลักษณะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) มีความโดดเด่นทั้งในเรื่องการใช้สีและการจัดองค์ประกอบ (Composition) ที่น่าสนใจ

ภาพที่ 12 อิทธิพลจากงานศิลปกรรม

ชื่อภาพ : ซับขานในสภาวะจิต หมายเลข 1

เทคนิค : จิตรกรรมเทคนิคผสมบนผ้าใบ

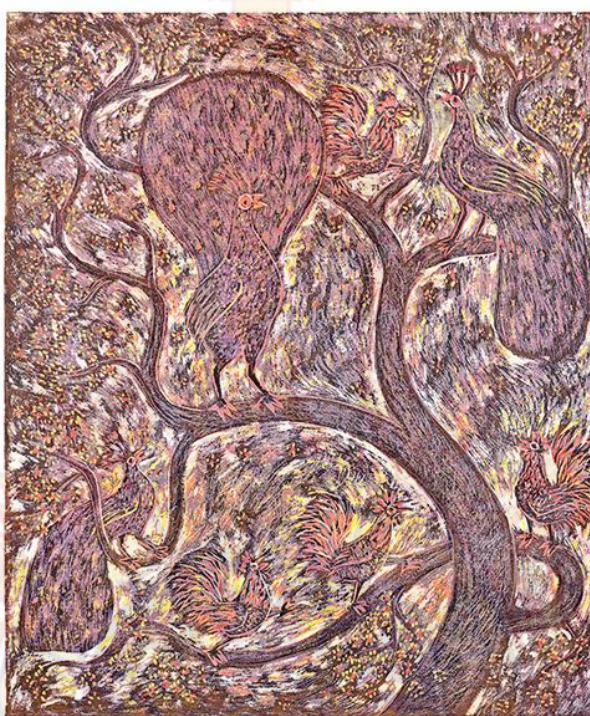
ที่มา : อรัญ หงษ์โต.กรุงเทพมหานคร.[ออนไลน์].วันที่สืบค้น 30 มีนาคม 2562.

จาก http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artdetail.php?item_id=190

ผลงานของศิลปินท่านนี้มีอิทธิพลกับงานชุดศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้าในเรื่องของการใช้สี ตลอดจนแนวความคิดที่แสดงออกถึงความเชื่อของชาวชนบทที่เด่นชัดในการสร้างงาน รวมถึงร่องรอยการเผาไหม้ที่ศิลปินสร้างไว้ภายในผลงาน แอบแฝงไปด้วยสัญลักษณ์ สะท้อนอารมณ์กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกลึกๆ

ศรีใจ กันทะวัง

ศิลปินไทยภาคเหนือ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งศิลปินและอาจารย์สอนศิลปะ แผนกศิลปะและการพิมพ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เป็นศิลปินภาพพิมพ์ที่มีความชำนาญในด้านงานภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut) ได้ถ่ายทอดภาพสะท้อนวิถีชีวิต โดยได้นำศิลปวัฒนธรรมล้านนาเข้ามาผสมด้วย ซึ่งสัมพันธ์กับชีวิตของศิลปินท่านนี้ โดยผลงานภาพพิมพ์จากไม้และภาพเขียนสีอะคริลิก มีสีสันสดใสโทนสีเหลืองอมส้ม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะพื้นถิ่นล้านนา รวมถึงในด้านอารมณ์ของผลงานที่สื่อสารออกมา ก็จะสามารถสัมผัสได้ถึงความรัก ความผูกพันที่มีต่อสัตว์เลี้ยงแสดงอิริยาบถต่างๆ บ่งบอกถึงความสุขและการได้อยู่ร่วมกันอย่างกลมเกลียวออกมา

ภาพที่ 13 อิทธิพลจากงานศิลปกรรม

ชื่อภาพ : เรื่องเล่าจากสวน

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้ (Woodcut)

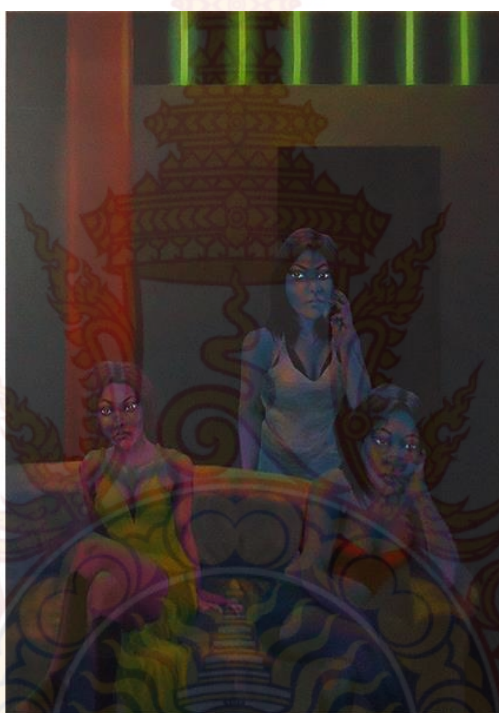
ที่มา : ศรีใจ กันทะวัง.กรุงเทพมหานคร.[ออนไลน์].วันที่สืบค้น 30 มีนาคม 2562.

จาก <https://praeuw.com/lifestyle/113316.html>

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลศิลปินท่านนี้จากเทคนิคการทำภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut) โดยการแยกบล็อก การพิมพ์สีที่ทับซ้อนกันไปมา จนทำให้เกิดมิติของสีใหม่ สามารถแก้ไขเพิ่มเติมตามที่ต้องการได้ เป็นวิธีการทำงานที่ให้ผลสำเร็จของงานดำเนินไปได้ด้วยดี ตลอดจนการสร้างร่องรอยการแกะที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวของเส้น สามารถนำมาปรับใช้ในผลงานของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดี

อำนาจ คงวารี

ศิลปินที่สร้างผลงานศิลปะสะท้อนภาพผ่านมุมมองของตนเกี่ยวกับหญิงสาวกลางคืนรวมถึง นักศึกษาบางกลุ่มที่รอคอย...ความหวัง โอกาส และเงินตรา ในยุคสมัยแห่งวัตถุนิยม โดยผ่านเทคนิค ภาพพิมพ์หิน (Lithograph) ที่สร้างความรู้สึกลักษณะเฉพาะตัว ศิลปินถ่ายทอดลักษณะใบหน้า ท่าทางสื่อได้ถึง อารมณ์ให้มีความผิดปกติ บิดเบี้ยว ขยายบางส่วนให้ใหญ่ขึ้นหรือเล็กลง ให้เกิดความแตกต่าง เพื่อสื่อถึงสภาพจิตใจและความเสื่อมทรามของสังคม ประกอบกับการใช้สีที่สื่อถึงความรู้สึกที่ ร้อนแรงในบางส่วน มีความขัดแย้งกันของคู่สีตรงกันข้าม และสีที่หม่นเศร้า การสื่อความรู้สึกโดยผ่าน ทางใบหน้า แววตา และท่าทางของหญิงสาวเหล่านั้น

ภาพที่ 14 อิทธิพลจากงานศิลปกรรม

ชื่อภาพ : Waiting No.11

เทคนิค : Lithograph

ขนาด : 109 x 79 cm.

ที่มา : อำนาจ คงวารี.กรุงเทพมหานคร.[ออนไลน์].วันที่สืบค้น 30 มีนาคม 2562.

จาก <http://rama9art.org/amnat/index.html>

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจากสีในบรรยากาศของงาน เป็นสีในความมืด ที่ช่วยขับรูปทรงให้มีน้ำหนัก นำไปปรับใช้กับงานของข้าพเจ้าโดยการนำการพิมพ์สีหนึ่ง ทับกับสีหนึ่งให้เกิดบรรยากาศในภาพผลงาน แสดงออกถึงความลึกลับในผลงานของข้าพเจ้า

บทที่ 3

กระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิค วิธีการ และขั้นตอนการทำงาน

ข้าพเจ้านำทัศนคติ และอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัว เป็นตัวแปรสำคัญในมุมมองเรื่องของความเชื่อต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชำระ แต่กหักในการทำงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าทำการได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ ความเชื่อของผู้คนในสังคมโดยจากการหาข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อที่ให้เรื่องของวัตถุมงคลผ่านการพบเห็นและสัมผัสประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนการประมวลความคิด

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้านั้นโดยการใช้ประสบการณ์ของข้าพเจ้าด้วยการถ่ายภาพบันทึกเพื่อเก็บข้อมูลจากสถานที่ต่างๆ ได้แก่ บริเวณวัด ทางสามแพร่ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ ข้าพเจ้าได้สัมผัสจริงมา สร้างรูปแบบใหม่ แสดงให้เห็นถึงบรรยากาศที่น่ากลัวลึกลับของสถานที่ตลอดจน ความกระจัดกระจายของวัตถุมงคลต่างๆที่ถูกทิ้งขว้าง แสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกภายใต้จิตสำนึกบางอย่างในสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่อาจสามารถเข้าใจได้ เพื่อสะท้อนถึงความเชื่อดั้งเดิมต่อสิ่งของของวัตถุมงคลที่ชำระ แต่กหักกับลักษณะที่มีบรรยากาศแสดงถึงความคลุมเครือ มาถ่ายทอดผลงานในกระบวนการเทคนิคศิลปะภาพพิมพ์(Graphic Art) ให้เป็นลักษณะเฉพาะตน (individual) ในผลงานศิลปนิพนธ์หัวข้อ “สุสานแห่งความศรัทธา”(Faithful’s graveyard)

เนื้อหาและรูปทรงในการสร้างสรรค์ผลงาน

ข้าพเจ้าถ่ายทอดถึงความเชื่อก่อให้เกิดความกลัวต่อเรื่องลึกลับ สิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้โดยการนำรูปทรงของวัตถุทางความเชื่อในสังคมไทย มาสร้างสรรค์ผลงานให้อยู่ในบรรยากาศที่แสดงถึงความลึกลับน่าเกรงกลัว ในหัวข้อศิลปนิพนธ์หัวข้อ “สุสานแห่งความศรัทธา” (Faithful’s graveyard)

เนื้อหา(Content)สร้างผลงานภาพพิมพ์แกะไม้สี(Color woodcut)ในเรื่องของความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของวัตถุมงคลที่แตกหัก ผุร่อนซึ่งผู้คนในสังคมต่างหมดความเคารพ นับถือบูชา ด้วยการนำวัตถุไปทิ้งตามสถานที่ต่างๆ แสดงออกถึง ความรู้สึกลึกลับน่ากลัวต่อสถานที่นั้น เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ความศรัทธาของผู้คนในสังคมไทยต่อวัตถุมงคลต่างๆเหล่านั้น

รูปทรง(Shape)ใช้รูปทรงของวัตถุต่างๆจากรูปแบบเดิมเพื่อนำมา จัดวางรูปทรงใหม่เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่ลงตัวตรงตามจินตนาการของข้าพเจ้า

น้ำหนัก(Value)การสร้างระยะของใกล้ไกล ทำให้อุปทรงต่างๆมีน้ำหนัก ความเข้มอ่อนของสีให้เกิดเป็นความหนาความบาง เพื่อจะสร้างมิติให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น แบ่งแยกน้ำหนักระหว่างบรรยากาศที่ประกอบในผลงานแสดงออกให้เห็นถึงบรรยากาศของความลึกลับในผลงานอย่างชัดเจน

สี(Color)เลือกสีที่ปรากฏตามธรรมชาติจำลองภาพซึ่งสามารถกำหนดให้เห็นถึงบรรยากาศที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้น แสดงอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างบรรยากาศที่สื่อถึงความลึกลับ

สีแดง ให้ความรู้สึกอันตราย เร้าร้อน รุนแรง มั่นคง อุดมสมบูรณ์
 สีส้ม ให้ความรู้สึกสว่าง เร้าร้อน ฉูดฉาด
 สีเหลือง ให้ความรู้สึกสว่าง สดใส สดชื่น ระวัง
 สีน้ำตาล ให้ความรู้สึกเก่า หนัก สงบเยียบ
 สีดำ ให้ความรู้สึกหนัก หดหู่ เศร้าใจ ทึบตัน
 สีน้ำเงิน เป็นความหมายของการสงบเย็น สุขุมเยือกเย็น หนักแน่นและละเอียดรอบคอบ
 สีเทา ให้ความรู้สึก สงบนิ่งเฉย
 สีเขียวแก่ผสมสีเทา แสดงถึงความสลด รันทดใจ

โทนสีที่เลือกใช้งาน มีลักษณะกลมกลืนกับน้ำหนัก มีสีอื่นมาผสมผสานเพื่อให้งานมีความเด่นชัด และสร้างบรรยากาศในผลงานของข้าพเจ้า

จังหวะ(Rhythm)เป็นการจัดวางรูปทรงให้เกิดความไม่เป็นระเบียบ ตัววัตถุที่ถูกจัดวางให้ขัดแย้งกันในบางช่วงของผลงานก่อเกิดความรู้สึกมีระยะที่ใกล้ กลาง ไกล และสร้างรายละเอียดเพื่อความน่าสนใจในผลงาน

พื้นผิว(Texture)ข้าพเจ้าได้สร้างพื้นผิวจากร่องรอยของการแกะไม้ในลักษณะต่างๆลงบนผลงานตลอดจนรายละเอียดของวัตถุมงคลต่างๆเพื่อสร้างความแตกต่างระหว่างวัตถุและพื้นที่ว่างเกิดเป็นบรรยากาศในผลงาน

ขั้นตอนการสร้างสรรค์และเทคนิควิธีการ

ข้าพเจ้าได้สืบค้นรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ที่ผู้คนนิยมนำสิ่งของวัดถุมงคลต่างๆมาทิ้งไว้ และเก็บข้อมูลจากการถ่ายภาพไว้ด้วยมุมมองต่างๆที่ข้าพเจ้าสนใจกับวัตถุที่ถูกทิ้งวางอย่างกระจัดกระจายจากสถานที่นั้น นำมาเลือกรูปภาพจากมุมมองที่จะใช้เป็นแบบสเก็ต(Sketch)ลงมือร่างภาพ จัดวางองค์ประกอบผลงาน(Composition)เลือกใช้สีให้เหมาะสมตรงกับจินตนาการของข้าพเจ้า เพื่อสร้างผลงานจากต้นแบบสเก็ต (Sketch)

ภาพที่ 15 ขั้นตอนการสร้างสรรค์และเทคนิควิธีการ

ภาพที่ 16 ขั้นตอนการสร้างสรรค์และเทคนิควิธีการ

ภาพร่างผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์(Terminal Project)

ภาพที่ 17 ภาพร่างผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์หมายเลข 1

ภาพที่ 18 ภาพร่างระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 2

ภาพที่ 19 ภาพร่างผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์หมายเลข 3

ภาพที่ 20 ภาพร่างผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์หมายเลข 4

ภาพที่ 21 ภาพร่างผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์หมายเลข 5

ภาพร่างผลงานระยะศิลปนิพนธ์(Thesis)

ภาพที่ 22 ภาพร่างผลงานระยะศิลปนิพนธ์หมายเลข 1

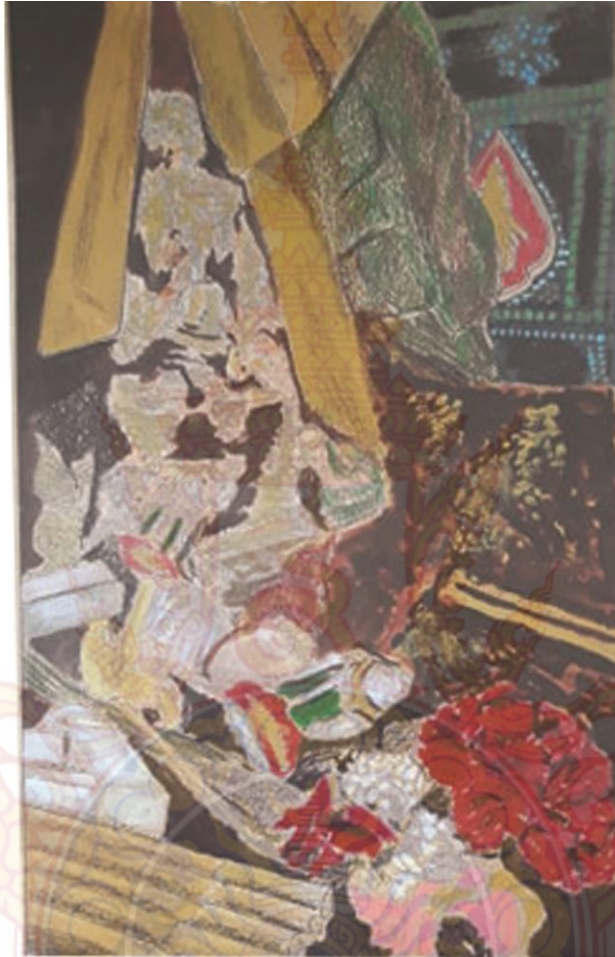
ภาพที่ 23 ภาพร่างผลงานระยะศิลปนิพนธ์หมายเลข 2

ภาพที่ 24 ภาพร่างผลงานระยะศิลปะนิพนธ์หมายเลข 3

ภาพที่ 25 ภาพร่างผลงานระยะศิลปะนิพนธ์หมายเลข 4

ภาพที่ 26 ภาพร่างผลงานระยะศิลปนิพนธ์หมายเลข 5

กระบวนการสร้างแม่พิมพ์แกะไม้สี (Color woodcut)

เทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้ศิลปะการพิมพ์แบบนูน (relief printing) โดยที่ภาพที่จะพิมพ์ใช้แกะบนกระดาษอัดก่อน ส่วนที่จะปรากฏบนภาพพิมพ์จะเป็นระดับเดียวกับแผ่นแม่พิมพ์ ซึ่งเป็นเทคนิคที่ไม่ได้ซับซ้อนมากนัก ซึ่งเป็นเทคนิคที่มีลักษณะพิเศษคือ ที่การแกะที่แกะแบบใดก็จะได้ตามนั้นโดยอาศัยส่วนที่นูนคือส่วนที่ติดสี เมื่อได้สีที่พิมพ์ไปแล้วนั้นก็แกะทิ้งออกจนน้ำหนักสมบูรณ์ ข้าพเจ้าเลือกทำเทคนิคนี้ตามความถนัดของตัวข้าพเจ้าเอง มี 2 ขั้นตอนหลักก็คือ ขั้นตอนการทำแม่พิมพ์และขั้นตอนการพิมพ์

ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์แกะไม้

ขยายแบบสเก็ต(Sketch)กลับจากซ้ายเป็นขวาให้ได้ขนาดให้เหมาะสมกับกระดาษอัดเพื่อที่จะนำมาทำเป็นแม่พิมพ์

ภาพที่ 27 ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์แกะไม้
ต้นแบบที่ขยายมาแล้ว

ใช้ผ้าชุบทินเนอร์ถูให้ทั่วแบบสเกตที่ขยายไว้ หมึกที่กระดาษจะติดลงบนกระดาษอัดจากนั้นตราฟเส้น โดยใช้ปากกาสีน้ำมันสีขาวเก็บรายละเอียดของเส้น เสร็จแล้วพ่นเคลือบด้วยสเปรย์เคลือบเงา (Clear) เพื่อไม่ให้เส้นภาพร่างเลือนหายไป

ภาพที่ 28 ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์แกะไม้
ใช้ทินเนอร์ถูลงแบบขยายและตราฟลายเส้น

ภาพที่ 29 ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์แกะไม้
แสดงการเคลือบแม่พิมพ์ด้วยสเปรย์เคลือบเงา (Clear)

นำผ้าชุบหมึกดำที่ผสมน้ำมันสนให้สีเหลว ทาบนแม่พิมพ์ให้ดำทั่ว ลงมือสร้างแม่พิมพ์ชิ้นแรก แกะเป็น
 น้ำหนักขาว เทา ดำ ด้วยการคลุมภาพรวมและบรรยากาศในภาพและนำไปพิมพ์ตราฟลงบนแผ่น
 แม่พิมพ์อีกแผ่นหนึ่งเพื่อนำมาแกะแม่พิมพ์ใช้เป็นแม่พิมพ์สีของวัตถุต่างๆในงาน

ภาพที่ 30 ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้
 แสดงการกลิ้งหมึกพิมพ์สีดำ

ภาพที่ 31 ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้
 แสดงการวางแม่พิมพ์บนแท่นพิมพ์

วิธีการตราฟงานแม่พิมพ์ชั้นแรกลงบนแม่พิมพ์ชั้นที่2ด้วยการกลิ้งหมึกสีดำ วางกระดาษอาร์ตการ์ด
นำไปเข้าแท่นพิมพ์โดยปรับระดับให้มีความพอดีเพื่อให้หมึกติดบนกระดาษพิมพ์

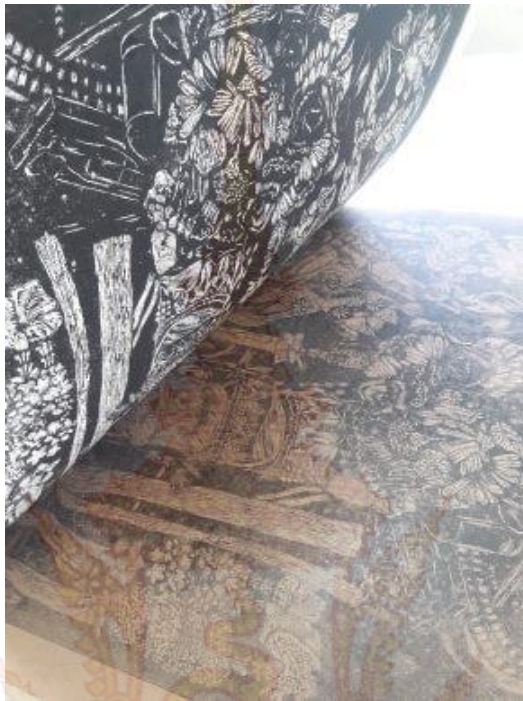

ภาพที่ 32 ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้
การพิมพ์ตราฟแม่พิมพ์โดยการเข้าแท่น

ภาพที่ 33 ขั้นตอนการสร้างทำแม่พิมพ์แกะไม้
ผลงานที่พิมพ์สำเร็จ

นำกระดาษอาร์ตการ์ดที่พิมพ์ไปก่อนหน้านี้วางบนแม่พิมพ์อีกแผ่นหนึ่ง เพื่อให้หมึกติดลงแม่พิมพ์ โดยการนำเข้าแท่นพิมพ์เพื่อกดน้ำหนักรีดกระดาษให้หมึกพิมพ์ลงให้มากที่สุด

ภาพที่ 34 ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์แกะไม้
หมึกที่พิมพ์ติดลงแม่พิมพ์

ภาพที่ 35 ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์แกะไม้
แม่พิมพ์ที่ใช้เป็นแม่พิมพ์ของสีวัดฤ

ขั้นตอนการพิมพ์

ผสมสีตามแบบสเกตสีแรกและtest สีลงกระดาษสีแรก กลิ้งสีให้เนื้อสีแตกไม่เป็นเม็ด พิมพ์ที่อ่อนที่สุดของวัตถุก่อนนำไปจนครบน้ำหนักในบางส่วน

ภาพที่ 36 ขั้นตอนการพิมพ์สีที่ติดลงแม่พิมพ์

ภาพที่ 37 ขั้นตอนการพิมพ์

การวางกระดาษให้ตรงตามตำแหน่งที่กำหนดไว้

ใช้บาเร้งฝนหลังกระดาษพิมพ์เก็บน้ำหมึกสีที่พิมพ์ เก็บน้ำหมึกให้ท่วมไม่ให้เป็นชั้น เล็งตำแหน่งที่วางไว้
ฝนบาเร้งถูกระดาษให้สีติดเต็มที่สุดระวังอย่าให้กระดาษขาด

ภาพที่ 38 ขั้นตอนการพิมพ์
วิธีการพิมพ์ด้วยการพิมพ์มือ

ภาพที่ 39 ขั้นตอนการพิมพ์ผลงานที่พิมพ์เก็บน้ำหมึกสีของวัตถุ

แกะสีที่พิมพ์แล้วคัตน้ำหนักรทิ้งไป พิมพ์สีให้ครบตามต้นแบบสเก็ต(Sketch) ตามขั้นตอนที่วางไว้ให้ ผลงานมีความสมบูรณ์มากที่สุด

ภาพที่ 40-41 ขั้นตอนการพิมพ์
การพิมพ์ไล่เก็บน้ำหนักรภาพให้มีความสมบูรณ์ให้ได้มากที่สุด

พิมพ์สีสุดท้ายในแม่พิมพ์ขั้นแรก เพื่อที่จะพิมพ์เก็บรายละเอียดของวัตถุและบรรยากาศให้ผลงานให้ครบตามน้ำหนักที่ต้องการ

ภาพที่ 42-43 ขั้นตอนการพิมพ์
การพิมพ์เพื่อเก็บรายละเอียดโดยการเข้าแทนพิมพ์

ภาพที่ 44 ขั้นตอนการพิมพ์
ผลงานสมบูรณ์

อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

- 1.แผ่นกระดานไม้อัด (MDF)
- 2.กระดาษพิมพ์ฟาเบรียโน (FABRIANO paper)
- 3.เครื่องมือแกะ (Wood Carving Tools)
- 4.กระดาษปรู๊ฟ (Newspint)
- 5.บาเร็ง (Baren)
- 6.เกรียง (Spartular)
- 7.ลูกกลิ้ง (Roller)
- 8.น้ำมันสน(Turpentine)
- 9.ทินเนอร์ (Thinner)
- 10.ผ้า (Cloth)
- 11.หมึกพิมพ์ (Offset Printing Ink)
- 12.กระดาษอาร์ตการ์ด(artcard paper)

ภาพที่ 45 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
แผ่นกระดานไม้อัด(MDF)

ภาพที่ 46 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
กระดาษพิมพ์ฟาเบรียโน
(FABRIANO paper)

ภาพที่ 47 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
เครื่องมือแกะ(Wood Carving Tools)

ภาพที่ 48 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
กระดาษปรีฟ(Newspint)

ภาพที่ 49 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
บาเร้ง(Baren)

ภาพที่ 50 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
เกรียงปาดหมึก(Spartular)

ภาพที่ 51 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
ลูกกลิ้ง(Roller)

ภาพที่ 52 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
น้ำมันสน(Turpentine)

ภาพที่ 53 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
ทินเนอร์(Thinner)

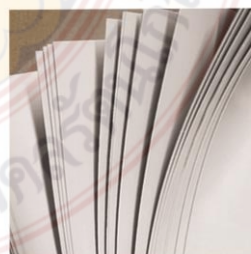
ภาพที่ 54 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
เศษผ้า(Cloth)

ภาพที่ 55 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
หมึกพิมพ์(Offset Printing Ink)

ภาพที่ 56 อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
กระดาษอาร์ตการ์ด(artcard paper)

บทที่ 4

การวิเคราะห์และพัฒนาผลงาน

จากการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านมาของข้าพเจ้า นั้นทำให้ตระหนักถึง การทำงานศิลปะต้องอาศัยความเข้าใจและความชำนาญในการวางแผนการทำงานในแต่ผลงาน การทำงานของข้าพเจ้านั้นจึงเป็นการทบทวนและหาคำตอบของตัวเองต่อความเชื่อของข้าพเจ้าเองสะท้อนถึงความเชื่อที่คู่กับผู้คนในสังคมมาช้านาน ความเชื่อและความกลัวของตัวข้าพเจ้า โดยในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ในหัวข้อ “สุสานแห่งความศรัทธา”(Faithful's graveyard) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ระยะ ดังนี้

1.ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ (Terminal Project)

2.ผลงานระยะศิลปนิพนธ์ (Thesis)

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ข้าพเจ้านำเสนอเรื่องราวของความเชื่อในสังคมไทยเกี่ยวกับการทิ้งของวัตถุมงคลในสถานที่ต่างๆ ข้าพเจ้าเริ่มจากการหาข้อมูลในสถานที่บริเวณวัด ทางสามแพร่งตามไต้ต้นไม้ใหญ่ ข้างถนนหนทางต่างๆที่มีทั้งพระพุทธรูปเครื่องรางของขลัง รูปปั้นสัตว์ต่างๆนางรำ ตุ๊กตาเสียดาบ เป็นวัตถุของความศรัทธาที่ถูกทิ้งกองรวมไว้ที่เดียวกัน พบเห็นว่าในสถานที่นั้นๆล้วนมีวัตถุมงคลแตกต่างกันออกไปตามท้องถิ่น เช่น ในบริเวณวัดมักจะมีพระพุทธรูปมากกว่าบริเวณตามข้างถนนซึ่งตามถนนส่วนใหญ่จะเป็นตุ๊กตา นางรำ รูปปั้นสัตว์ต่างๆเสียมากกว่า แต่ในด้านของอารมณ์และความรู้สึกของสถานที่เหล่านี้ล้วนมีคาบเกี่ยวของความรู้สึกบางอย่างที่เป็นสิ่งที่ไม่สามารถหาคำตอบได้ ความลึกลับ ความหึกพิง บรรยากาศของความวังเวง องค์กรประกอบทั้งหมดนั้นหลอมรวมกันจนเกิดสถานที่รวมสิ่งต่างๆที่ถูกทิ้งไว้เปรียบเสมือนสุสาน ข้าพเจ้าจดจำช่วงเวลาเหล่านี้ผลักดันให้ถ่ายทอดอารมณ์ผ่านความรู้สึกโดยการสร้างผลงานภาพพิมพ์แกะไม้สี(Colorwoodcut)

การสร้างสรรค์ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ (Terminal project)

ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 1

การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าในชิ้นนี้ ต้องการนำเสนอผลงานด้วยการนำ ศาลพระภูมิ ตุ๊กตานางรำ ตุ๊กตาเสียบบาล รูปปั้นสัตว์ต่างๆ เช่น ไก่ ม้า ช้าง นำมาจัดวางให้เกิดเป็นองค์ประกอบ (Composition) ด้วยรูปทรงของสิ่งของต่างๆ เพื่อสร้างบรรยากาศในงานสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อของผู้คนกับสิ่งต่างๆ โดยการนำรูปทรงของสิ่งที่ข้าพเจ้ากล่าวไว้ข้างต้นมาจัดวางในผลงานลักษณะแบบ ไม่มีระเบียบ ที่มีความเป็นเอกภาพ(Unity)ด้วยการใช้สีเหลือง ส้ม แดง น้ำตาล โทนร้อน มีสีตรงข้ามเข้ามาช่วยเพื่อเน้นรูปทรงในบางส่วนให้เกิดความเด่นชัด บรรยากาศในงานเน้นเป็นโทนสีน้ำตาล เพื่อสร้างให้เกิดความรู้สึกถึงความลึกซึ้งโดยใช้สีด้ามคลุมบรรยากาศในงาน ลักษณะพื้นผิวที่เกิดจากการแกะของเครื่องมือสีหัวต่างๆ เพื่อกำหนดรูปทรงแยกความแตกต่างระหว่างรูปทรงกับพื้นที่ว่าง ในผลงานข้าพเจ้า ผลงานชิ้นนี้ข้อบกพร่องในเรื่องการทำงานของสีที่ใช้งานไม่ตรงตามกับแบบสเก็ต (Sketch) เท่าที่ควรตลอดจนการสร้างรูปทรงในงานกับพื้นที่ว่างด้านหลังภาพ ทำให้บรรยากาศของงานไม่ได้ตรงตามต้นแบบเท่าที่ควร

ภาพที่ 57 ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 1

ชื่อผลงาน : “clutter”

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)

ขนาด : 70x100 ซม.

ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 2

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ ต้องการแสดงให้เห็นถึงสภาพของความเสื่อมของวัตถุที่ผุกร่อนไปตามกาลเวลาด้วยการนำตุ๊กตาเสียบาลกับศาลพระภูมิ มาจัดวางอยู่ในลักษณะแบบเป็นระเบียบด้วยการเรียงหน้ากระดานวางสลับกันระหว่างรูปปั้นสัตว์ต่างๆกับตุ๊กตาเสียบาลเพื่อสร้างจุดสนใจ (Dominant) ในผลงานใช้สีที่สดใส ได้แก่ สีฟ้า เขียว ส้ม เหลือง และน้ำหนักตลอดจนบรรยากาศในผลงานใช้รูปทรงของนางรำและฐานพระเก้า จัดวางองค์ประกอบด้านหลังรูปทรงให้เกิดมีระยะในผลงานด้วยการใช้สีโทนน้ำตาลแดง ทำให้ดูมีมิติขึ้นในผลงานผลึกให้รูปทรงดูเด่นชัดยิ่งขึ้นมา แต่ผลงานชิ้นนี้ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจเท่าที่ควร เนื่องจากบรรยากาศของงานมีพื้นที่ว่างเกินไป ทำให้ลักษณะขององค์ประกอบในผลงานไม่ลงตัวเท่าที่ควร

ภาพที่ 58 ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 2

ชื่อผลงาน : “broken”

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)

ขนาด : 70x100 ซม.

ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 3

ผลงานชิ้นนี้นำรูปปั้นหนุมานและตึกตานางรำ นางรำ ศาลพระภูมิ ดอกชบาและเศษพวงมาลัย ที่ถูกทิ้งไว้ตามใต้ต้นไม้ใหญ่ มาจัดวางรูปทรงในงานเป็นองค์ประกอบ(Composition)ที่เน้นให้เกิดเป็นจุดสนใจในภาพโดยการใช้ สีเหลือง ส้ม เขียว ฟ้า แดง เน้นรูปทรงให้เด่นชัด ตลอดจนการสร้างบรรยากาศด้วยรูปทรงของสิ่งต่างๆที่มาประกอบ เช่น ต้นไม้และใบไม้ สื่อถึงความเป็นธรรมชาติร่วมในผลงาน ด้วยสีน้ำเงินเข้ม ทำให้เกิดความกลมกลืนในงานชิ้นนี้ภาพรวมของผลงานมีความสมบูรณ์มากกว่าชิ้นก่อนๆ แต่ยังคงมีส่วนที่ยังต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข ในบรรยากาศของงานควรจะมีเรื่องราวประกอบมากกว่านี้

ภาพที่ 59 ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 3

ชื่อผลงาน : “believe no.1”

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)

ขนาด : 70x100 ซม.

ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 4

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ ข้าพเจ้านำตัวตุ๊กตาศาลพระภูมิ ม้า นางรำต่างๆที่มักจะพบเจอตามข้างทางตามต้นไม้ที่ผู้คนมักจะนำผ้าสีมาผูกไว้แสดงออกถึงความเชื่อในบางอย่าง มาจัดวางให้เกิดองค์ประกอบ(Composition)ให้มีความน่าสนใจโดยการนำรูปทรงต่างๆมาวางประกอบกันให้มีมุมมองที่แปลกกว่างานชิ้นก่อนโดยใช้ สีแดง เขียว เหลือง น้ำเงินเทา ประกอบในรูปทรงของผลงาน เพื่อสร้างความเด่นชัด ตลอดจนสร้างบรรยากาศในงานด้วยสีน้ำเงินดำ ทำให้ความกลมกลืนในผลงานด้วยการสร้างพื้นผิว(Texture) จากการใช้คัทเตอร์กรีดให้เป็นร่องลึกในผลงาน การแกะคูน้าหนักของวัตถุต่างๆมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น สีที่เกิดจากการทับกันบางส่วนเกิดเป็นน้ำหนกอ่อนไม่โดดเด่นจนเกินไป ผลงานชิ้นนี้เป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมากตรงตามแผนที่วางเอาไว้ เข้าใจวิธีการแกะสร้างน้ำหนักให้มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปปรับใช้ในงานชิ้นต่อไป

ภาพที่ 60 ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 4

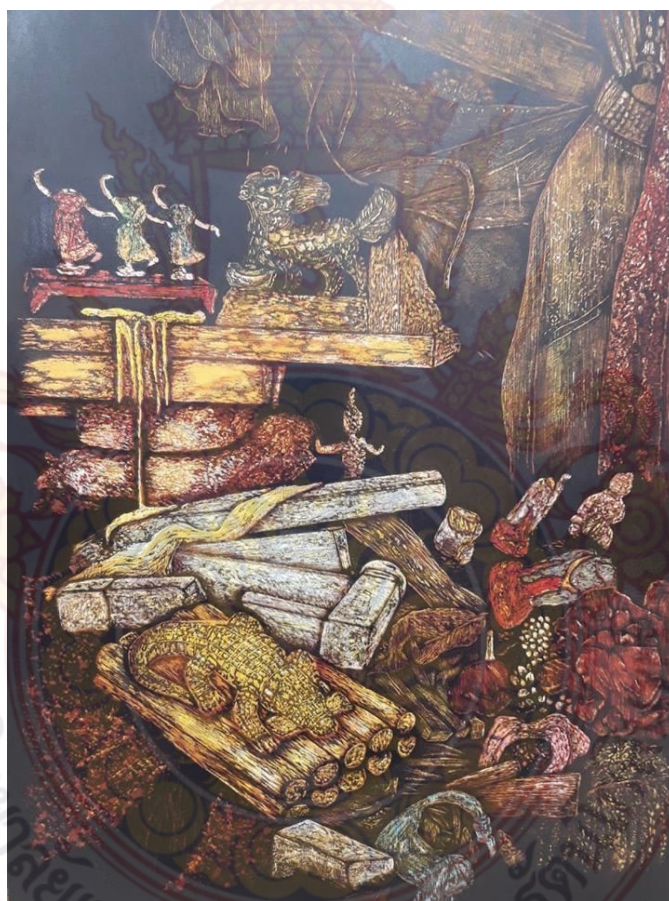
ชื่อผลงาน : “believe no.2”

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)

ขนาด : 70x100 ซม.

ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 5

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ นำเสนอผลงานด้วยการใช้ตุ๊กตาเสียบาล นางรำ พวงมาลัย ดอกไม้ จระเข้ทอง(เครื่องรางทางด้านพลังด้านอำนาจความอดทนและแข็งแกร่ง)เสาของศาลพระภูมิ ตู้อูเอี้ยะ(ศาลจีนหินอ่อน)มาจัดวางองค์ประกอบ(Composition)แบบไม่มีระเบียบโดยสร้างรูปทรงให้มี สีที่เฉพาโดดเด่นได้แก่ สีเหลืองอมน้ำตาล แดง น้ำตาลแดง ส้ม เทา ลักษณะที่การแกะที่แสดงถึง รายละเอียดของพื้นผิวให้ผลงานได้ดียิ่งขึ้น พื้นที่ว่างในบรรยากาศในงาน ใช้สีที่มีค่าน้ำหนักใกล้เคียงกัน กับสีรูปทรงในงานแทรกสีฟ้าและชมพูในบางจุดของผลงานทำให้งานเกิดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผลงานเป็นที่น่าพึงพอใจอย่างมากตรงตามแบบแผนที่วาง ให้เห็นถึงการพัฒนารูปแบบและการใช้สีในผลงานได้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะเป็นแนวทางสำหรับการทำศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 61 ผลงานระยะหัวข้อศิลปนิพนธ์ หมายเลข 5

ชื่อผลงาน : “believe no.3”

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)

ขนาด : 70x100 ซม.

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์(Thesis)

ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 1

ข้าพเจ้านำเสนอผลงานด้วยการใช้องค์พระพุทธรูป ศาลพระภูมิเก่า พระแม่ธรณีบีบมวยผม ด้วยการนำจัดวางรูปทรงต่างๆ ให้รวมกันระหว่างวัตถุกับซากของพระภูมิเก่า ให้มีมุมมองที่แตกต่างกว่างานชิ้นก่อนโดยการ ใช้สีเหลือง สีส้ม ฟ้ำเทา ประกอบในรูปทรง เพื่อสร้างให้เกิดรายละเอียดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ตลอดจน การทับซ้อนกันของสีในบรรยากาศที่เป็นสีแดง ชมพูเข้ม ช่วยให้กลมกลืนไปกับวัตถุในผลงานมากขึ้น ผลงานชิ้นนี้ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจเท่าที่ควรเนื่องจากการสร้างพื้นผิว(Texture)ในงานมากเกินไปทำให้รบกวนต่อรูปทรงและน้ำหนักในผลงาน

ภาพที่ 62 ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 1
 ชื่อผลงาน : “สุสานแห่งความศรัทธา”(deduct)
 เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)
 ขนาด : 60x100 ซม.

ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 2

การสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ เป็นผลงานที่ข้าพเจ้านำชุดไทยใช้สำหรับแก้บน ฉัตร โหมบายปลาตะเพียน พานดอกไม้แห้ง นำมาจัดการวางองค์ประกอบ(Composition)จากรูปทรงในงาน นำมาจัดวางให้เกิดความลงตัวแสดงออกถึงความเป็นเอกภาพ (Unity)ด้วยการเน้นจุดสนใจด้วยสี เหลืองที่ปรากฏลงในรูปทรงของฉัตรและพานดอกไม้ ตลอดจนการสร้างรูปทรงในบรรยากาศของงาน ด้วยสีออกโทนร้อนเป็นสีน้ำตาลอมส้มตามรูปทรงต่างๆที่ประกอบในผลงาน ตลอดจนการสร้าง บรรยากาศบนพื้นที่ว่างในงานด้วยสีน้ำตาลดำเพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงความลึกลับในผลงานของข้าพเจ้า ผลงานชิ้นนี้มีการสร้างลักษณะพื้นผิว(Texture)ที่น่าสนใจ แต่ข้อบกพร่องที่ควรจะปรับแก้ไขงานใน ครั้งต่อไป ก็คือเรื่องสีที่พิมพ์กับงานต้นแบบไม่ตรงกันอันเนื่องจากการแกะไล่สีน้ำหนักรและลองพิมพ์สี ในงานยังไม่ดีเท่าที่ควร

ภาพที่ 63 ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 2

ชื่อผลงาน : “สุสานแห่งความศรัทธา”(faith)

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)

ขนาด : 65x120 ซม.

ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 3

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3 นี้ข้าพเจ้านำรูปทรงของนางกวั๊ก และรูปปั้นสเด็จพระราชกาลที่ 5 พานเหล็ก ตึกตาเสียมบาล ตึกตาทายาย นางรำ นำมาจัดวางองค์ประกอบ(Composition)ใหม่โดยการวางอย่างกระจัดกระจาย ภายในภาพผลงานอาศัยวางตามต้นไม้ใหญ่ต่างๆ ด้วยการใช้สีเหลืองแดง เขียว สีคู่ตรงข้ามกันในรูป นำมาแทรกในรูปทรงในบางส่วนให้เกิดความเด่นชัดยิ่งขึ้น เกิดเป็นจุดสนใจ สีในบรรยากาศใช้สีน้ำตาลอมม่วงเพื่อผลึกให้เห็นลักษณะพื้นผิว(Texture)รูปทรงในงานเด่นชัด ผลงานยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจเนื่องจากสีของวัตถุและพื้นที่ว่าง แสดงความเป็นสีที่มากเกินไป ทำให้ภาพขาดมิติ

ภาพที่ 64 ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 3

ชื่อผลงาน : “สุสานแห่งความศรัทธา”(tomb)

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)

ขนาด : 80x100 ซม.

ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 4

ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอผลงานด้วยการนำศาลจีนที่जूเอี้ยะที่ถูกทิ้งในบริเวณวัดนำตุ๊กตาเสียดาบ เครื่องราง ฤาษี รูปปั้นสเด็จพระโพธิ์รัชกาลที่ 5 มาจัดวางองค์ประกอบ (Composition) ด้วยการใช้รูปทรงต่างๆที่มีลักษณะเล็กใหญ่แตกต่างกันจัดวางให้เกิดความเป็นเอกภาพ(Unity)เพื่อสร้างให้เกิดเป็นจุดสนใจในภาพด้วย การใช้สีโทนใกล้เคียงกัน ได้แก่ สีเหลือง เหลืองอมน้ำตาล เขียว น้ำตาลแดง น้ำตาลเข้ม ในการสร้างรูปทรงและบรรยากาศในผลงาน ผลงานชิ้นนี้ยังมีข้อบกพร่องอยู่รูปทรงในบางส่วนไม่ชัดเจน ทำให้ผลงานไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร แต่ยังคงมีความน่าสนใจในผลงานงานในเรื่องของการสร้างน้ำหนักในรูปทรงบางส่วนที่แสดงออกในผลงานได้อย่างดี

ภาพที่ 65 ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 4

ชื่อผลงาน : “สุสานแห่งความศรัทธา”(sanctity)

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)

ขนาด : 80x115 ซม.

ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 5

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ ข้าพเจ้านำรูปปั้นองค์พ่อรัชกาลที่5 ตุ๊กตาเสียบบาล ม้า ช้าง ดอกไม้พลาสติก นำมาจัดวางจัดวางองค์ประกอบ(Composition)ด้วยการใช้รูปทรงของสิ่งของต่างๆ เพื่อสร้างบรรยากาศในงานสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อของสิ่งต่างๆในผ้าสามสีที่ผูกตามต้นไม้ต่างๆ นำมาจัดวางรูปทรงให้เกิดความเป็นเอกภาพ(Unity)เช่นเดียวกับผลงานชิ้นอื่นๆที่ผ่านมา โดยการใช้สีโทนน้ำตาลเทาสร้างงาน เน้นสีที่โดดเด่นด้วยสีแดง ส้ม ลงในผลงานช่วยให้แบ่งแยกระหว่างวัตถุ กับพื้นที่ว่างในบรรยากาศได้ความรู้สึกลึกถึงความลึกถลลอดจนการสร้างลักษณะพื้นผิว(Texture)แสดงออกถึงรูปทรง น้ำหนัก พื้นที่ว่าง ที่ปรากฏลงบนผลงานได้อย่างเหมาะสม ผลงานชิ้นนี้เป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมาก และเป็นผลงานที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด

ภาพที่ 66 ผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 5

ชื่อผลงาน : “สุสานแห่งความศรัทธา”(decay)

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้(Woodcut)

ขนาด : 65x105 ซม.

ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 67 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปินนิพนธ์ หมายเลข 1

ภาพที่ 68 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปินนิพนธ์ หมายเลข 1

ภาพที่ 69 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 2

ภาพที่ 70 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 2

ภาพที่ 71 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 3

ภาพที่ 72 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 3

ภาพที่ 73 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปินพนธ์ หมายเลข 4

ภาพที่ 74 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปินพนธ์ หมายเลข 4

ภาพที่ 75 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 5

ภาพที่ 76 ภาพขยายรายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ หมายเลข 5

บทที่ 5

บทสรุป

ข้าพเจ้าจดจำช่วงเวลาอารมณ์และความรู้สึกเหล่านี้เป็นตัวละครต้น ผลักดัน ถ่ายทอดอารมณ์ผ่านความรู้สึก โดยการสร้างผลงานภาพพิมพ์แกะไม้สี (Color woodcut) ให้ออกมาถึงตามความต้องการของข้าพเจ้ามากที่สุด ซึ่งการสร้างสรรคผลงานก็เป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ และแนวคิด ตลอดจนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นส่วนผลักดันให้ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานได้ดีอย่างต่อเนื่อง

การสร้างสรรคผลงานในหัวข้อศิลปพนธ์ “สุสานแห่งความศรัทธา”(Faithful's graveyard) นั้น ทำให้ตระหนักถึงการทำงานศิลปะนั้นต้องอาศัยความเข้าใจและความชำนาญในการวางแผนทำงาน แต่ละผลงานล้วนมีปัญหาและอุปสรรคปัจจัยอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้อง สิ่งต่างๆนี้ล้วนเป็นบททดสอบที่เป็นเหมือนบันไดที่ข้าพเจ้าต้องก้าวข้ามผ่านเพื่อต่อสู้ ยืนหยัดถึงความเชื่อต่อการทำงาน เพื่อให้ผลงานของข้าพเจ้านั้นออกมาให้เป็นที่น่าพอใจที่สุดและได้รับการยอมรับจากคณะอาจารย์ การทำงานสร้างสรรค์ศิลปะของข้าพเจ้า มีความเชื่อว่าเป็นเสมือนการจัดการเวลาในการใช้ชีวิตและการทำงานให้มีความสอดคล้องดำเนินไปได้ด้วยกันทำให้ข้าพเจ้าเติบโตทางด้านความคิดพร้อมที่ออกไปเผชิญกับการเดินทางครั้งใหม่ ในเส้นทางของศิลปะที่ข้าพเจ้าต้องพัฒนาความคิดและสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะให้ก้าวหน้าเพื่อการศึกษาในชั้นสูงสร้างความภาคภูมิใจให้กับครอบครัวของข้าพเจ้าต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

หนังสือ

- ฉัตรชัย อรรถปักษ์. “องค์ประกอบศิลป์”. กรุงเทพฯ:บริษัทวิทยาพัฒน์ จำกัด, 2548
- ชลุต นิมเสมอ. “องค์ประกอบศิลป์”. กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช, 2534
- ประหยัด พงษ์ดำ. “ภาพพิมพ์แกะไม้”. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2536
- ศรีศักร วัลลิโภดม. “พุทธศาสนาและความเชื่อในสังคมไทย”. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเล็ก-ประไพ, 2560
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์

สารสนเทศ

ตุ๊กตาเสียบกาล. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ[ออนไลน์].

จาก <https://sites.google.com/site/hiphat1234567/tukta-seiy-kbal>. (สืบค้นข้อมูล: 29 มีนาคม 2562)

ศรีใจ กันทะวัง. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ[ออนไลน์].

จาก <https://praew.com/lifestyle/113316.html>. (สืบค้นข้อมูล : 30 มีนาคม 2562)

อรัญ หงส์โต. กรุงเทพฯ. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ[ออนไลน์].

จาก http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artdetail.php?item_id=190 (สืบค้นข้อมูล : 30 มีนาคม 2562)

อำนาจ คงวารี. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ[ออนไลน์].

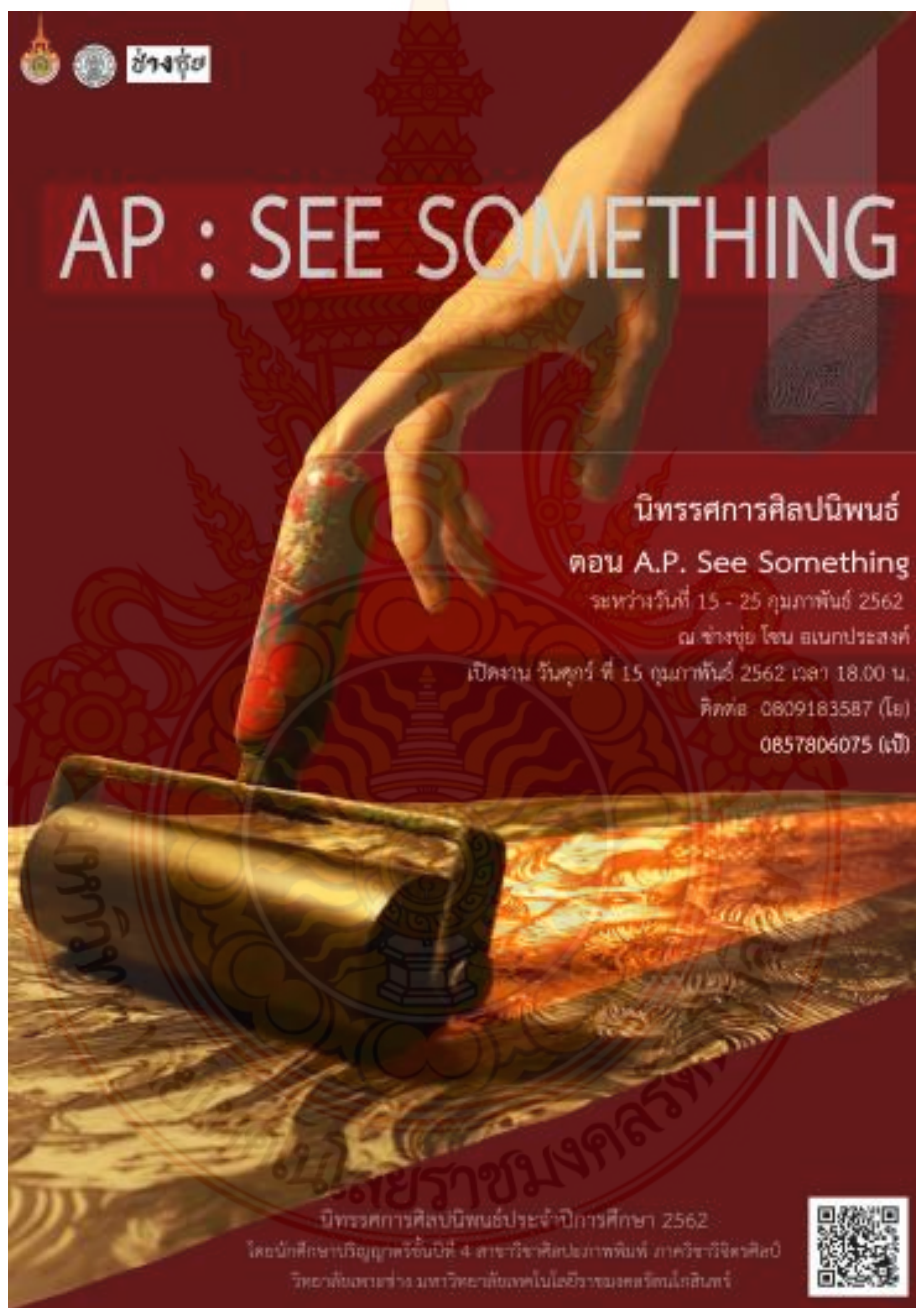
จาก <http://rama9art.org/amnat/index.html>. (สืบค้นข้อมูล : 30 มีนาคม 2562)

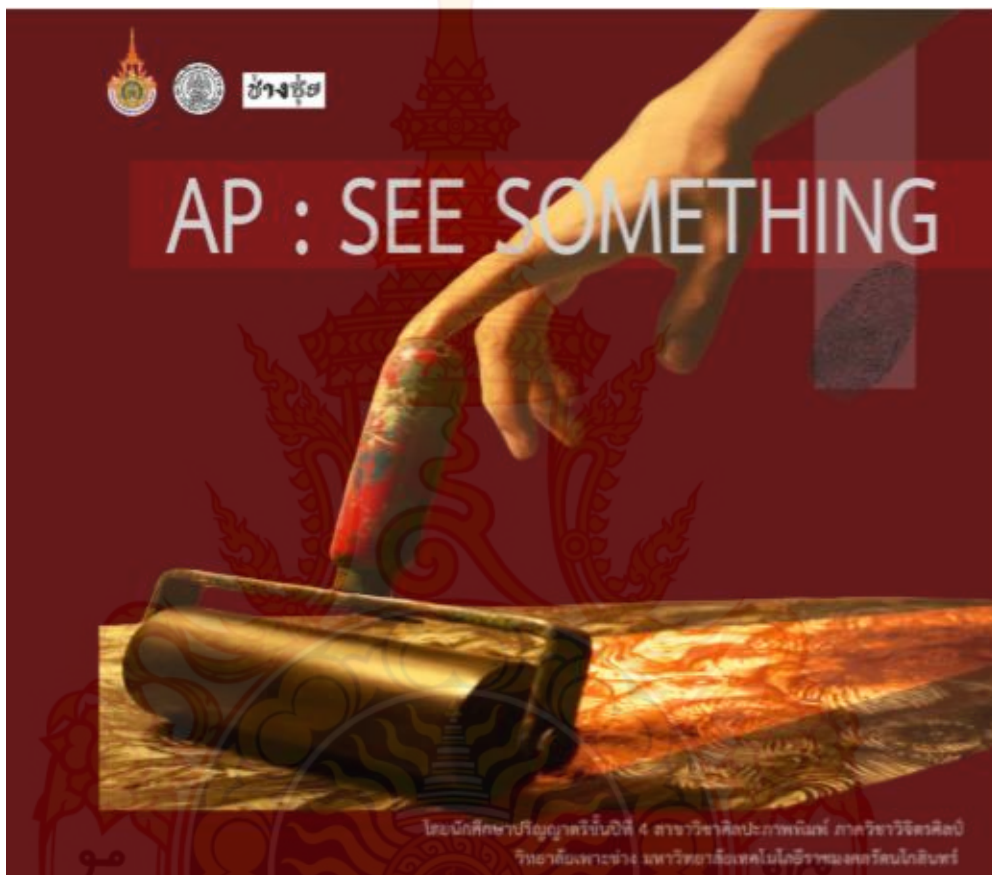
ภาคผนวก

การจัดแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์

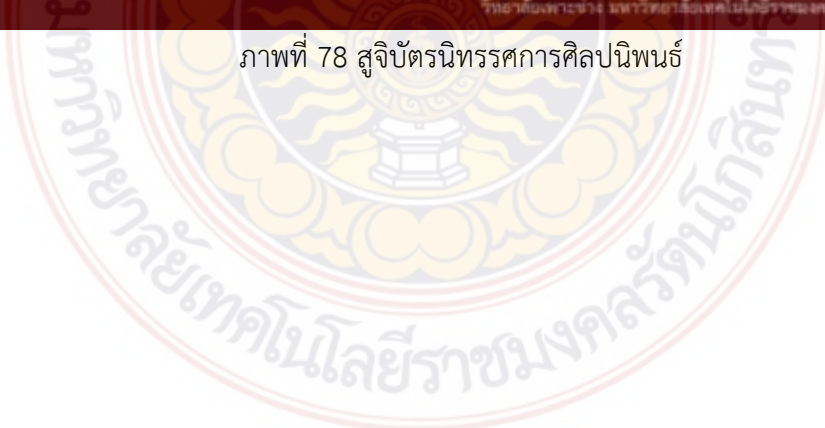
การจัดแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์
 ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์
 วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
 วันที่ 15-25 กุมภาพันธ์ 2562
 อาคารอเนกประสงค์ ณ ช่างชุ่ยแกลลอรี่

ภาพที่ 77 โปสเตอร์แสดงงานศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 78 สูจิบัตรนิทรรศการศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 79 ภาพโปสเตอร์รวมลงสูจิบัตร

ภาพที่ 80 ภาพโปสเตอร์ลงสูจิบัตร

ภาพที่ 81 บรรยากาศพิธีเปิดวันแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 82 บรรยากาศพิธีเปิดวันแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 83 บรรยากาศพิธีเปิดวันแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 84 บรรยากาศพิธีเปิดวันแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 85 ภาพถ่ายกับอาจารย์ในสาขาศิลปะภาพพิมพ์

ภาพที่ 86 ภาพถ่ายกับอาจารย์ในสาขาศิลปะภาพพิมพ์

ภาพที่ 87 ภาพถ่ายรวมกับผู้เข้าชมแสดงงาน

ภาพที่ 88 ภาพถ่ายร่วมกับเพื่อนๆ

ประวัติ

ชื่อ นายธวัชชัย ภูมิเมฆ
 วันเกิด 30 มิ.ย 2538
 ที่อยู่ 122/6 หมู่ 7 ซอยพระราม 2 ที่ 61 แขวงสามด้า เขตบางขุนเทียน
 กรุงเทพมหานคร 10150
 เบอร์โทร 0816446240
 E-mail bowl_u@hotmail.co.th

ประวัติการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนราชมนตรี(ปลื้ม-เชื่อมนุกูล)
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน

เกียรติประวัติ

ทุนการศึกษากองทุนส่งเสริมการศึกษาศิลปะสร้างสรรค์ศิลปะ “มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์”

ประวัติการแสดงงาน

2560 นิทรรศการ ดินเปื้อนหมึกครั้งที่ 9 ตอน "ใส่ลายป้ายสี : SIZE-LINE-PAI-SEE"
 2562 นิทรรศการศิลปนิพนธ์ AP : SEE SOMETHING

